БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

8-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 236 (2014).

29 НОЯБРЬ ЧОРШАНБА 1961 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

А. Холиқов чизган расм.

Ижодий меҳнатимиз билан коммунизм ғалабасини яқинлаштирайлик!

АҲОЛИ УЧУН

Тошкентдаги 2- пойафзал фабрикасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари партия XXII съезди тарихий қарорларидан руҳланиб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Пойафзалчилар 11 ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғини муддатидан деярлик 10 кун илгари бажардилар ва қўшимча равишда 300 минг сўмликка яқин маҳсулот тайёрладилар.

Фабрика коллективи ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, янги техникани ва прогрессив технологияни жорий қилишга катта эътибор бермоқда. 5- цехда ярим автомат линия ишга туширилди. Бу тадбир айрим операцияларни бажаришда меҳнат унумдорлигини 4 баравар ошириш имконини берди. 6- цехда унумли ишлайдиган ва эркаклар пойафзали рантини пресловчи агрегатдан фойдаланила бошланди. Бу тадбир маҳсулот сифатини анча яхшилашга ёрдам бермоқда.

Рационализатор ва ихтирочилар ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар 10 ой ичида 51 та таклиф киритишди. Шундан 41 таси амалга оширилди. Бундан корхона ҳар йили 50 минг сўм фойда олади. Янгилик изловчилардан ўртоқ С. Қодировнинг уйда кийиладиган пойафзалларнинг орқа томони формасини ўзгартириш ҳақидаги таклифи ҳар йили 12 минг 750 сўм фойда беради. Рационализаторлардан В. Сочков ва Н. Пономарев ўртоқларнинг таклифлари 12 минг сўмлик давлат маблағини тежаб қолиш имконини берди.

Н. ОМОНОВА.

Янги мажбурият ҳисобига

КПСС XXII съездининг тарихий қарорларидан руҳланган Янгибозор жут-каноп заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари етти йилликнинг учинчи йили топшириғини муддатидан илгари орттириб адо этдилар. Коллектив ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 109 минг сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарди.

Корхона узун тола ишлаб чиқариш бўйича йиллик планни 105 процент бажарди. Шунингдек, луб экинлари тайёрлаш плани 142 процент адо этилди, ишлаб чиқарилган маҳсулотнинг таннархи 40 минг сўмга камайтирилди.

Ана шундай ютуқларга эришишда корхонанинг кўпгина цех ва бригадалари муносиб ҳисса қўшдилар. Ўртоқ Г. Колганов раҳбарлигидаги узун тола ишлаб чиқариш цехи йиллик планни 103,3 процент, толани саралаш ва преслаш цехининг коллективи топшириқни 105 процент бажариб, ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар.

Завод коллективи шу кунларда йил охиригача пландагидан ташқари 100 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан янги мажбурият олиб, фидокорона меҳнат қилаётир.

Энергетиклар муваффақияти

КПСС XXII съездининг тарихий қарорларидан руҳланиб, ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаётган Оҳангарон ГРЭСининг коллективи ажойиб ютуқни қўлга киритди. Энергетиклар 11 ойлик планни муддатидан анча илгари адо этдилар. Улар йил бошидан бери планда белгиланганидан ташқари 30 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқардилар. Турбина машинистларидан А. Жолнин, П. Рачковский ва А. Шершнев ўртоқлар бу ютуқни қўлга киритишда муносиб ҳисса қўшдилар.

Кейинги даврда электростанцияда кўпгина янгиликлар жорий қилинди. Жумладан, юқори босимли 9 та қозон ишини тартибга солувчи электрон автомат ишга туширилди, айрим жараёнлар автоматлаштирилди, кўпгина технологик процесслар такомиллаштирилди.

Ҳозир электростанцияда 100 минг киловаттли 7-турбинани монтаж қилиш ишлари тугаллаңай деб қолди. У ишга туширилгач, ГРЭСнинг қуввати 500 минг киловаттга етади.

Ф. ПЕТРОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» Халқаро Ленин мукофотлари комитетига чет эл мамлакатлари демократик жамоатчилигининг қуйидаги вакилларини қўшимча равишда аъзо қилиб киритди: Маринельо Видауррета Хуан—ёзувчи, Куба Республикасининг жамоат арбоби, Ясуи Каору—Япониянинг олими ва жамоат арбоби, Гуттузо Ренато — Италия рассоми ва жамоат арбоби, Малек Иван— Чехословакия фанлар академиясининг вице-президенти, академик.

Братск ГЭСининг биринчи агрегати коммунизм учун ишламоқда!

БРАТСК. 28 ноябрь. (ТАСС). Қишлоқ хўжалик ходимларининг Новосибирскда бўлиб ўтган кенгашидан кейин КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бугун Братск ГЭСи қурилишига келди. Ангарани забт этувчилар ҳузурига азиз меҳмоннинг келиши муҳим воқеага — жаҳонда энг катта биринчи агрегатнинг ишга туширилишига алоҳида байрам тусини берди. Бугун маҳаллий вақт билан эрталаб соат 10—15 минутда Н. С. Хрушчев шу уникал электр машинани ишга солди. Совет инженерлари конструкция қилган ва Ватан корхоналарида тайёрланган 225 минг киловатт қувватли бу электр гиганти дастлабки ток бериб, коммунизм учун ишлай бошлади.

АРМАН АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ҲАФТАЛИГИ

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ

Ўзбекистонда арман адабиёти ва санъати ҳафталиги нақадар дўстона ва самимий вазиятда ўтганлигини шоира Сильва Капутикян «Тилларимиз бошқа бўлса ҳам, дилларимиз бир» деган фикр билан лўнда ва аниқ ифода этди.

27 ноябрда Низомий номли Тошкент педагогика институтининг муҳташам мажлислар зали кишилар билан лиқ тўлган эди. Бу ерда икки қардош республика адабиёти байрамининг якунловчи кечаси бўлиб ўтди.

— Миллий маданиятлар эришган муваффақиятларни дўст совет оиласидаги барча халқларнинг мулкига айлантираётган тил — улуғ рус тили, Лениннинг тили арман адабиёти хазинасидан тағин ҳам яхшироқ баҳраманд бўлишимизга ёрдам берди,— деди ҳафталикка якун ясаб Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ҳамид Ғулом.— Арманистон маданият арбобларининг ўзбеклар диёрига қилган сафари икки халқ дўстлигини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлади, ижодимизни бир-бирига тағин ҳам кучлироқ суратда яқинлаштирди.

— Ўзбеклар диёрининг қаерига бормайлик, ҳамма жойда бизга табассум ва офтоб ҳамроҳ бўлди,— деди драматург Григор Тер-Григорьян.—Самарқанд. Фарғона, Андижон, Марғилон. Ленинск шаҳарларининг, колхоз қишлоқларининг гўзал ва салобатли ажойиб манзаралари, Совет Ўзбекистони меҳнаткашларининг латиф образлари қалбларимизда ҳамиша сақланиб қолади.

Арман шоирлари Вруйр Баласян, Амо Сагиян, Аршалуйс Сароян, Сильва Капутикян ўз асарларидан ўқиб бердилар. Ўзбек шоираси Зулфия арман шоирасининг ўзи янги таржима қилган шеърлари билан кеча қатнашчиларини таништирди.

Арманистонлик меҳмонлар ўз шеърлари қорақалпоқ тилида қандай садо беришини тинглашга ҳам мушарраф бўлдилар. Қорақалпоқ шоири Жўлмирза Оймирзаев арман тилидан қилган таржималарини ўқиб берди.

Ёзувчи Гарегин Севунц Арманистон маданият арбобларига кўрсатилган самимий илтифот учун миннатдорчилик билдирди.

— Институтимиз коллективининг қардош халқлар маданияти вакиллари билан учрашиб туриши традиция бўлиб қолди,— деди Низомий номли институт директори Ш. Ш. Абдуллаев.— Шундай бўлиши бежиз эмас, чунки ҳар йили институт қучоғидан педагогларнинг, яъни омма орасига маданият олиб киришга даъват қилинган кишиларнинг янги-янги отрядлари етиштириб чиқарилмоқда.

Шундан сўнг Арманистон ва Ўзбекистон санъат усталари биргаликда якунловчи концерт қўйиб бердилар.

Арман адабиёти ва санъати ҳафталигининг якунловчи кечасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ҳозир бўлдилар.

* * *

Арманистон адабиёти ва санъати ҳафталигида қатнашган қардош республика ёзувчилари ва артистлари 28 ноябрда самолётда Тошкентдан Ереванга жўнаб кетдилар.

М. ЖАЛОЛОВ,
Е. ЕФИМОВ.
(ЎзТАГ мухбирлари).

Пропагандист ходимларнинг республика семинари

28 ноябрда Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлислар залида пропагандист ходимларнинг КПСС XXII съезди қарорлари ва материалларини пропаганда қилишга бағишланган республика семинари ўз ишини бошлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан чақирилган бу семинарда етти юз эллик пропагандист, шу жумладан, сиёсий маориф уйлари ва кабинетларининг мудирлари, методика кенгашларининг, доимий ишлаб турувчи ва назарий семинарларнинг раҳбарлари, марксизм-ленинизм кечки университетларининг директорлари қатнашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов қисқача нутқ сўзлаб, семинарни очди.

Семинар беш кун давом этади. Унинг қатнашчилари КПСС XXII съезди илгари сурган энг муҳим проблемалар бўйича лекциялар тинглайдилар. пропаганда ишида тажриба алмашадилар.

Семинар ишида съезд материаллари юзасидан лекциялар ўқиш учун КПСС Марказий Комитети томонидан Ўзбекистонга юборилган бир группа олимлар ва раҳбар ходимлар иштирок этмоқда. (ЎзТАГ).

КПСС XXII съезди қарорлари—оммага!

Улуғ Совет мамлакати коммунизм қурилишининг янги чўққилари сари кўтарилиб бормоқда. Олдимизда кенг истиқболимиз, келажагимиз —коммунизмнинг кенг горизонтлари очилмоқда. Партиямизнинг тарихий XXII съезди қабул қилган коммунизм қуришнинг янги Программаси порлоқ истиқболимиз йўлини йўлчи юлдуздек ёритиб турибди. **«ПАРТИЯ ПРОГРАММАСИ,**—дейди Н. С. Хрушчев, — **БИЗНИНГ МУҚАДДАС КИТОБИМИЗ, КОММУНИЗМ ҚУРИЛИШИДА ЙЎЛЧИ ЮЛДУЗДИР».**

Планларимиз равшан, мақсадларимиз аниқ. Коммунизм сари ривожланишимизнинг амалий, конкрет йўллари равшан чизиб берилган. Энди гап ана шу буюк режаларни амалга оширишда, ижодий, фидокорона, ҳалол меҳнат қилиш, кўпроқ моддий бойликлар вужудга келтириш, Ватанимиз куч-қудратини ошириш, халқимиз фаровонлигини тинмай кўтариш партиямиз XXII съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этишдир. Коммунизм — кўпроқ металл, пўлат, электроэнергия, кўпроқ машина, механизм, кўпроқ дон, пахта, гўшт, сут, ёғ, кўпроқ кийим-кечак ишлаб чиқариш, мўл-кўлчилик вужудга келтириш демакдир.

Коммунизм — миллионларнинг ижодий меҳнати самарасидир. Коммунизм — халқ қўли билан, унинг куч-ғайрати, ақл-идроки билан қурилади. Коммунизм ғалабаси кишиларга боғлиқ, коммунизм ҳам кишилар учун қурилади. Ҳар бир совет кишиси — ишчи, колхозчи, интеллигент ўз ижодий меҳнати билан коммунизм ғалабасини яқинлаштиради.

СССР Министрлар Советининг шу йил ноябрда ўртоқ Н. С. Хрушчев раислигида бўлиб ўтган мажлисида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1962 йилга мўлжалланган Давлат плани ва СССРнинг Давлат бюджети проектлари қараб чиқилди. Мамлакатимиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасида XXII съездимиз белгилаган улуғвор тадбирлар ана шу ҳужжатларда ўз ифодасини топди.

Партиямиз XXII съездининг қишлоқ хўжалиги соҳасида белгилаган тадбирларининг реал самараларини халқимиз 1962 йилдаёқ сезмоғи керак. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати шу мақсадда қишлоқ хўжалик ходимларининг зонал кенгашларини ўтказишга қарор қилди.

Биринчи зонал кенгаш Совет Ўзбекистонида, пойтахтимиз Тошкентда ўтказилди. Бу кенгашда Ўрта Осиё республикалари, қардош Қозоғистон, Арманистон, Озарбайжон республикалари қишлоқ хўжалиги ходимлари қатнашди. Шу муносабат билан ўзбек халқининг катта дўсти, қадрдонимиз ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев Ўзбекистонга келди. Ўртоқ Н. С. Хрушчев Ленин орденли Самарқанд областида, Мирзачўлнинг қўриқ ерларида, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида ва бошқа колхоз, совхозларда, илмий-муассасаларда бўлиб пахтакорларга, Мирзачўлни ўзлаштирувчиларга, чорвадорларга, қишлоқ хўжалиги ходимларига қимматли маслаҳатлар берди. **Яхши кийимга яхши овқат ярашади**, дейди ўртоқ Н. С. Хрушчев. Шунинг учун пахта билан бирга чорвачиликни, қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини ҳам тез суръатлар билан ривожлантирмоқ керак. Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бу доно кўрсатмалари, маслаҳатлари амалий ишимиз учун жанговар программадир.

Бахтиёр ўзбек халқи совет халқларининг қардошлик оиласида партиямиз XXII съездининг тарихий қарорларидан, КПСС янги Программасидан илҳомланиб, саноат корхоналарида, қурилишларда, пахта далаларида, чорвачилик фермаларида, қўриқ ерларда фидокорона меҳнат қилмоқда. Партиямиз белгилаб берган коммунизм қуриш Программасининг улуғворлиги, совет кишиларининг ҳозирги авлоди коммунизм даврида яшажагини чуқур англаш республикамиз, областимизнинг ҳар бир меҳнаткашида мисли кўрилмаган ғайрат-шижоат билан ишлаш, яшаш иштиёқини туғдирмоқда. Коммунистик меҳнат корхонаси, бригадаси номини олиш учун курашаётган саноат корхоналари, қурилишлар сони тобора кўпаймоқда. Меҳнат унумдорлигини тобора ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш, дунёда энг яхши, сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш — илғорларнинг шиоридир.

Коммунизм улуғ ишининг тантанасига бўлган ишонч қишлоқ хўжалигимиз ходимларини янги зафарларга руҳлантирмоқда. Областимиз пахтакорлари маррага тобора яқинлашмоқдалар. Машъал районимиз — юқоричирчиқлик азаматлар, Қуйи Чирчиқ, Ўрта Чирчиқ, Чиноз районлари, ўнлаб колхоз ва совхозларнинг пахта, гўшт, сут тайёрлаш планларини бажарганликлари ҳақида кун сайин келаётган ғалаба рапортлари халқимизнинг буюк ватанпарварлиги, истиқболга бўлган чексиз ишончининг яққол далилидир.

Колхоз ва совхозларда йиғим-терим суръатини бўшаштирмай қолган ҳосилни тезда йиғиб-териб олиб давлатга топширишимиз, давлатга камида 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни бажаришимиз лозим. Шу билан бирга келгуси йил мўл ҳосили учун ҳозирдан бошлаб курашишимиз керак.

Уста миришкор деҳқонлар: ер элни тўйдиради, кийдиради, унинг қадрига ет, дейишади. Шунинг учун шудгорлаш ишларини қизитиб юбориш, сифатига алоҳида эътибор бериш керак.

Областимиз меҳнаткашлари КПСС XXII съезди тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида зўр жонбозлик, ташаббус кўрсатиб ишлайдилар. коммунизм қурилишининг улуғвор Программасини муваффақият билан амалга оширадилар.

Халқимизни коммунизм сари ривожланишини тўхтата оладиган куч дунёда йўқ. Партия билан халқнинг бирлиги, халқларнинг қардошларча бузилмас дўстлиги, ватанпарварлиги ғалабаларимизнинг асосий гаровидир. Марксизм-ленинизм ғолиб таълимоти асосида ишлаб чиқилган партиямизнинг янги Программаси коммунизм йўлини йўлчи юлдуздек ёритиб турибди.

Республика комсомол активининг йиғилиши

28 ноябрда Тошкентда республика комсомол активининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш қатнашчилари содиқ ленинчи, совет ёшларининг энг яхши дўсти ўртоқ Н. С. Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Президиумини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайладилар.

Ўзбекистон комсомол Марказий Комитетининг биринчи секретари М. И. Иброҳимов «КПСС XXII съездининг якунлари ва республика комсомол ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Йиғилиш якдиллик билан резолюция қабул қилиб, КПСС XXII съездининг тарихий қарорларини қизғин маъқуллади.

Республика комсомол активи йиғилишида КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Ер элни тўйдиради, кийдиради, унинг қадрига ет!

Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинизм» колхози аъзолари келгуси йилга тайёргарлик ишларини қизитиб юбордилар. Ҳосилдан бўшаган далалар пешма-пеш шудгор қилиниб, мўл ҳосилга замин яратилмоқда. Суратда: шудгорлаш пайти. М. Шевелев фотоси.

ГЎШТ, СУТ, ЁҒ, ТУХУМ, ЖУН МЎЛ БЎЛСИН!

Бўстонлиқ районининг чорвадорлари яқин йиллар ичида ҳайдаладиган ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 75 центнердан ва қишлоқ хўжалигига яроқли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштириш учун курашмоқдалар

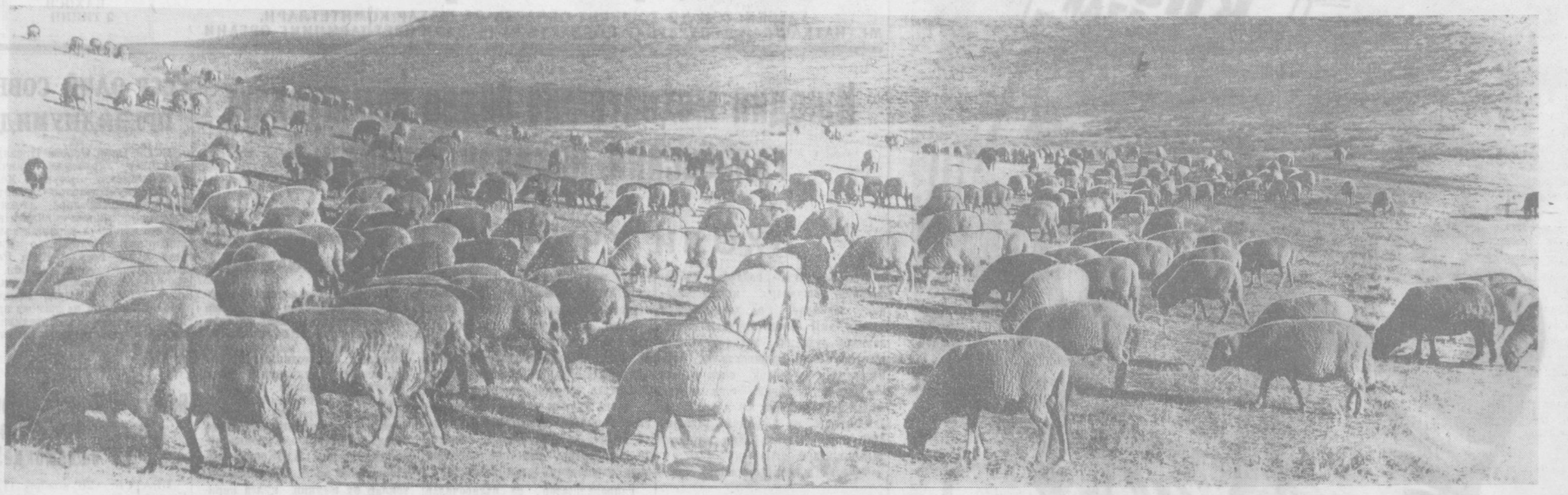

Сиз суратда «Қизил ту» колхозининг яйловларидан бирини кўриб турибсиз. Бу ерларда сон-саноқсиз майин жунли қўйлар боқилаяпти, ҳозир ҳам кўплаб қўзи олинаяпти. Чўпонлар гўшт, жун етиштиришни кўпайтириш йўлида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ЯХШИ КИЙИМГА ЯХШИ ОВҚАТ

Молли колхоз — мойли колхоз, деган халқ мақоли бор. Кейинги йилларда бизда чорвачилик ва унинг етакчи тармоғи бўлган қўйчиликни ривожлантириш соҳасида талайгина ютуқлар қўлга киритилди.

КПСС XXII съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида астойдил меҳнат қилиб, бу йил янги ютуқларни қўлга киритдик. **Ҳозиргача давлатга 168 тонна гўшт сотилиб, мажбурият ортиғи билан бажарилди. Шу 168 тонна гўштнинг 137 тоннасини қўй гўшти, 14 тоннасини мол гўшти, қолганини чўчқа ва парранда гўшти ташкил этади.**

Мажбуриятни ошириб бажаришга қандай қилиб эришилди, деган савол туғилади. Бунга жавоб шу: биз йил бошиданоқ давлатга топшириш учун бўрдоқига боқилаётган қўйлар ва қорамолларнинг белгиланган даражада семиз бўлишига эришишни мақсад қилиб қўйдик. Шунинг учун ҳам чўпонлар, молбоқарлар чорвани йил бўйи серўт яйловларда тўйдириб боқдилар. Яйловларда ўт камайиб қолганида эса ўзимиз жамғарган ем-хашакни молларга едирдик.

Натижада давлатга фақат семиз мол топширилди. **Ҳар бир қўйнинг оғирлиги 50 килограммга, қорамолларнинг оғирлиги 240 килограммга етди. Шундай қилиб биз кўп ва арзон гўшт етиштиришга эришдик. Бир килограмм қўй гўштининг таннархи 30 тийинга тушди.**

Биздаги қўйлар районнинг шароитига мослаштирилган майин жунли қўйлардир. Шунинг учун ҳам чўпонларимиз қўй боққанда уни семиртириш билан бирга, жунининг сифатли бўлиши учун ҳам курашадилар. Бунинг учун қўйлар қўрада ётганида вақти-вақти билан тагини тозалаб турилади, сўнгра эса отарларнинг бир жойда кўпроқ тўхтаб қолишига йўл қўйилмайди. Агар шундай қилинмаса уларнинг жунига хас-чўп илашиб, сифатини бузиши мумкин. Бу йил давлатга ҳаммаси бўлиб 41 тонна 700 килограмм жун сотилди ва план ортиғи билан бажарилди. Ҳар бир қўйдан 4 килограммдан жун қирқиб олинди.

Қўйлардан кўплаб қўзи ва жун олишда фидокорона меҳнат қилаётган чўпонларнинг иши ҳаммани қувонтиради. Коммунист Айдарбек Кўшкинбоев ҳар 100 совлиқдан 135 бошдан қўзи олди. Колхозимиз бўйича эса ҳар 100 совлиқдан 105 бошдан қўзи олинди ва план 102 процент бажарилди. Айдарбекнинг шогирди Анорбой Жумабоев ҳам қўзи олишда тенгдошларидан ўзиб кетди. Тонотар Пертаев эса қўйларни бўрдоқига боқиш ва улардан кўплаб жун қирқиб олишда ном чиқарди.

Сигирлардан сут соғиб олишда ҳам анча ютуқларга эришдик. Ҳозиргача ҳар бир сигирдан 1750 килограммдан сут соғиб олинди. Ваҳоланки ўтган йили ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 1625 килограммданга тўғри келган эди. Шу кунгача давлатга 247 тонна сут сотиб планимизни ошириб адо этдик.

Колхозимиз аъзолари пахтакор республикалар қишлоқ хўжалик ходимларининг Тошкентда бўлиб ўтган кенгаши материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқида **ҳайдаладиган ҳар 100 гектар ер ҳисобига 75 центнердан ва бошқа қишлоқ хўжалигига яроқли ерлар ҳисобига 16 центнердан гўшт етиштириш асосий вазифа эканлигини алоҳида уқтирди.** Яқинда биз ҳисоблаб чиқдик. **Бу йил бизда ҳозиргача ҳайдаладиган ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 53 центнердан гўшт ва қишлоқ хўжалигига яроқли бошқа ерлар ҳисобига эса 35 центнердан гўшт етказилибди.** Гўшт етиштиришни кўпайтириш соҳасида қўйилган вазифани яқин бир-икки йил ичида бажариш учун бизда ҳамма имкониятлар бор. Биз 1962 йилда 3000 бош қўйни бўрдоқига боқиб гўштга топширамиз ва унинг таннархини янада арзонлаштириш учун курашамиз. Шунингдек гўшт манбаи бўлган чўчқачиликни ривожлантиришга эътиборни янада кучайтирамиз.

Самет ТАШЕНОВ,
Фрунзе номли колхоз раисининг ўринбосари.

«ЧОРВАЧИЛИКНИ КЕСКИН ЮКСАЛТИРИШ ВАЗИФАСИНИ ҲАЛ ЭТИШ — МУСТАҲКАМ ЕМ-ХАШАК БАЗАСИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИШНИ ТАЛАБ ЭТАДИ. ШУНДАЙ ҚИЛИШ КЕРАККИ, ЕМ-ХАШАК ЕТИШТИРИШ ҲАМИША ЧОРВА МОЛЛАРИ СОНИНИНГ ЎСИШИДАН ОЛДИНДА БОРАДИГАН БЎЛСИН».

Н. С. ХРУЩЧЕВ.

Маҳсулдор чорвани кўпайтирамиз

Районимиз чорвадорлари КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг қарорларини амалга ошира бориб, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида анчагина ишларни бажардилар. Район бўйича йирик шохли қорамоллар туёғини кўпайтириш плани 106,1 процент, чўчқаларни кўпайтириш плани 147,3 процент ва қўйлар сонини кўпайтириш плани 105,5 процент бажарилди.

Шу билан бирга гўшт, сут, тухум, жун етиштириш ҳам анча кўпайди. **Шу кунгача давлатга 1122 тонна гўшт сотилди ва план 111,1 процент бажарилди. Сут соҳасида эса мажбурият 114 процент адо этилди, давлатга 2543 тонна сут сотилди. Тухум, жун етиштириш мажбуриятлари ҳам муддатидан илгари бажарилди.**

Моллар туёғини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини оширишда Фрунзе номли, «Қизил ту» колхозлари, айниқса яхши натижаларга эришдилар. «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози, «Хўжакент» ва «Бўстонлиқ» совхозларида ҳам чорвачиликни юксалтиришда бир қатор ютуқлар қўлга киритилди.

Бизнинг районимиз чорвачилигида қўйчилик катта ўринни эгаллайди. Илгарилари қўйлар дағал жунли эди. **Кейинги йилларда сунъий урчитишни яхши йўлга қўйиш туфайли қисқа вақт ичида ўзимизнинг район шароитига мослаштирилган майин жунли ва ярим майин жунли қўйларга эга бўлдик.** Яна шу нарсадан ҳам ютдикки, сунъий урчитиш йўли билан олинган қўйлар илгаригига қараганда кўп насл бера бошлади, бўрдоқига боққанда эса, тез семира бошлади. Ашурмат Эштоев, Айдарбек Кўшкинбоев, Анорбой Жумабоев, Эргаш Юнусбеков сингари донгдор чўпонлар бу қўйлардан кўплаб қўзи ва жун ола бошладилар.

Бу йил район колхозлари бўйича ҳар 100 совлиқдан 102 бошдан қўзи ва ҳар қўйдан 3,8—4 килограммдан жун қирқиб олинди.

Гўшт етиштиришни кўпайтиришни асосий мақсад қилиб қўйган илғорларимиз прогрессив усулларни қўлланиб, совлиқлардан йилига икки марта қўзи олишга ўтдилар ва яхши натижаларга эришмоқдалар.

Биз майин жунли ва сергўшт қўйларни кўпайтиришда қўшни районларга ҳам ёрдам бераяпмиз. Бу районларга ўзимизда етиштирилган зотли қўйлар юборилаяпти.

Лекин бизда чорвачиликни ривожлантиришнинг резервларидан ҳали тўла фойдаланилмаётир. «Чирчиқ», Ленин номли, Жданов номли колхозларда жамоат чорвачилигини ривожлантиришда қатор камчиликлар бор.

Партия ва ҳукуматимиз биз чорвадорлар олдига гўшт, сут, тухум етиштиришни кескин кўпайтириш вазифасини қўйдилар. Ҳозир барча колхоз ва совхозларда ана шу вазифани муваффақиятли бажариш ва яқин йиллар ичида ҳар 100 гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 75 центнердан ва қишлоқ хўжалигига яроқли ҳар 100 гектар ер ҳисобига эса 16 центнердан гўшт етиштирилишини таъминлашга қаратилган тадбирлар белгилаб чиқилмоқда.

О. КОЙШИМАНОВ,
қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш бўйича район давлат бош инспектори.

Суратда: «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг донгдор сут соғувчиси ўртоқ Орипа МИРЕҚУБОВА.

А. Абалян фотолари.

АРЧА УСУЛИДА

Колхозимиз сут-товар фермаси коллективи сигирлар парваришини яхшилаш ҳисобига йилдан-йилга кўп сут соғиб олиш учун курашмоқда.

Фермамизда 164 бош соғин сигир бор. Сут соғувчиларимиз сигирлардан бутун йил давомида бир меёрда сут соғиб олиш учун ҳаракат қилдилар. **Натижада давлатга 130 центнер ўрнига 160 центнер сут сотилиб, план ошириб бажарилди.**

Партия ва ҳукуматимиз биз чорвадорлар олдига сигирлардан кўп сут соғиб олиш билан бирга, унинг таннархини арзонлаштириш вазифасини қўйдилар. Бунинг учун эса фермадаги ишларни механизациялаштириш катта роль ўйнайди. Биз Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозига бориб, у ерда арча усулида сут соғиш агрегати ишга туширилганлиги ва бу агрегат жуда яхши натижалар бераётганини кўриб қайтдик. Шундан кейин бизда ҳам ана шу агрегатни ўрнатиш иштиёқи туғилди ва бу мақсадни амалга оширишга киришдик.

Мана, арча усулида сут соғаётганимизга беш-олти ой бўлиб қолди. Бу усулнинг афзаллиги ҳаммамизни қувонтирмоқда. Арча усулида сут соғиш Орипа Мирёқубова, Манзура Юсупова ўртоқларга топширилган. Улар сигирнинг «тили»ни яхши биладилар. Дастлабки кунлари анча қийинчиликларга дуч келинди. Чунки сигирлар ҳали бу усулга ўрганмаган эди. Лекин Манзура ва Орипалар қийинчиликларни енгиш йўлида сабот билан ишладилар. Энди эса улар ҳеч бир қийналишмаяпти. Сигирлар бир суткада икки маҳал соғилади. Эрталаб соат бешдан биринчи соғиш бошланади ва бу иш икки-икки ярим соатда тугайди. Сўнгра кечқурун соат олтида соғилади.

Ўртоқ Ж. МИРЗАТОЕВ.

Сигирларни арча усулида соғишга ўтилгандан сўнг кўпгина ишчи кучлари бўшади ва улар бошқа ишларга жалб этилди.

Ҳозир кўп сигирлар сутини тортадиган пайт. Сутнинг камайиб кетишига йўл қўймаслик учун боқувини кучайтирдик. Шу кунларда ҳар бир сигирга 8—10 килограммдан силос, 4 килограммдан лавлаги, 1,5 килограммдан комбикорм берилаяпти ва мўлжалдаги сут соғиб олинаяпти. Биз қишда ҳам сигирлардан бир зайлда сут соғиб олиш учун чорва қишловига намунали тайёргарлик кўриб, етарли миқдорда ем-хашакни жамғариб қўйганмиз.

Лекин шуни айтиш кераkки, биздаги сигирлар жайдари сигирлар бўлиб, улардан 2000 — 3000 литр сут соғиб олиш имконияти йўқ. Шунинг учун **биз бир-икки йил ичида сигирларнинг зотини яхшилашни мақсад қилиб қўйдик. Олотоу зотли сигирлар сотиб олиниб, улар районимиз шароитига кўниктирилади ва кўпайтирилади.**

Етти йилликнинг тўртинчи йилида давлатга бу йилгига қараганда 1,5 — 2 ҳисса кўп сут сотиш учун ҳаракат қиламиз.

Жамол МИРЗАТОЕВ,
«Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози сут-товар фермасининг мудири.

ТОҒ ЭТАКЛАРИДА

Тоғ этакларида қир ва адрлар, сойликлар ажойиб манзара касб этибди. Ҳали яқиндагина кўм-кўк бўлиб турган ўтлар сарғайиб қолган. Кенг яйловларда ёйилиб юрган қўйларнинг ранги ҳам шу ўт рангига қўшилиб кетиб, узоқдан қараган киши осонликча ажратиб ололмайди. Чўпонларнинг қўли-қўлига тегмайди. Худди ёздагидек иш қизиб кетибди. Ахир осонми, иккинчи марта қўзилатиш бошланган. Янгигина туғилган қўзиларни авайлаб парвариш қилиш, совлиқларни семиртириб боқиш мана шуларнинг ҳаммаси чўпонлардан сергакликни талаб қилади.

Колхоз қўйлари боқилаётган қир-адрлардаги кишига завқ бағишловчи бундай манзарани тамоша қилиб кўрган-билганларимизни бухгалтерия маълумотлари билан расмийлаштириш мақсадида идорага келдик. «Қизил ту» колхозининг раиси ўртоқ Олтмиш Қолдибоев билан бу йил колхозда гўшт, сут етиштириш планлари қандай бажарилганлиги тўғрисида гаплашар эканмиз, яна бир нарса эътиборимизни жалб қилди: хонанинг ҳар икки бурчагида жўхори пояларининг боғи турарди. Поялар шунчалик баландки, унинг бўйи шипга етиб, қайрилиб турибди. Бўстонлиқ райони шароитида маккажўхорини бунчалик ўстириш катта гап эди. Шунинг учун сўрадик:

— Бу маккажўхори ўзларингизнинг колхозингизда ўстирилганми?

— Ҳа, — деб жавоб берди раис, — йил бошида имеритен уруғидан қирқ гектар ерга эккан эдик. Сувидан, озиғидан вақтида хабар олиб турдик. Ҳамма гап парваришда экан. Ҳар гектаридан 1050 центнердан кўкпоя олинди. Мана энди ҳозир ундан бостирилган силос жонимизга ора кираяпти. Сигирлар силосни тўйиб егани учун сутини бир ярим баравар кўпайтирди. Эндиги йили ниятимиз бошқача. Бу йил маккажўхори икки бригадага бўлиб берилган эди. Тажриба битта бригада ташкил этиш маъқул эканлигини кўрсатди. Ҳозир планлаштириб қўйдик, олти тонна ўзимиздан уруғ ҳам жамғардик. Келаси йили битта маккажўхорикорлик бригадаси бўлади ва биз ҳар гектар ердан кам деганда 1500 центнердан кўкпоя оламиз.

Жуда яхши ният! Маккажўхори чорвачиликни ривожлантиришнинг асосий омили эканлигини тушунган чорвадор шундай қилади. Лекин кошкийди, райондаги ҳамма колхозларда ҳам бу муҳим резервдан яхши фойдаланилаётган бўлса!

Колхоз раисининг маккажўхори тўғрисидаги яхши гапларини эшитар эканмиз, Фрунзе номли колхоз раҳбарлари билан бўлган суҳбат эсимизга тушди. Тўғри, бу колхозда ҳам қўйлардан қўзи олиш, жун қирқиш яхши ташкил этилиб, қувончли натижалар қўлга киритилган. Аммо маккажўхорига бўлган муносабат кишини хурсанд қилмайди. Колхозда 111 гектар ерга маккажўхори экилган. Шундан 15 гектарига дон учун экилиб, гектаридан 25 центнердан дон, 310 центнердан кўкпоя олинибди. Экилган-у, ташлаб қўйилган. Шу ҳам жўхорига муносабат бўлдими!

— Қўшниларингиздан орқада қолиб кетибсизлар-ку, — дедик биз. — Уларда минг центнердан ошириб кўкпоя олинибди.

— Нима ҳам дейиш мумкин, — деб жавоб беришади колхоз раҳбарлари. — парваришини ўрнига қўёлмадик.

Колхоз хўжалиги билан танишган киши яна бир нарсадан кўнгли ранжийди. Ҳар гектаридан 3 тоннадан картошка олинган. Сабзавот ҳосили ҳам талабга жавоб бермайди. Ахир бу уят-ку. Колхознинг гўшт, сутни мўл-кўл қилиш йўлидаги ишларини ҳамма табриклайди. Лекин яхши, ёғлик гўштга турли хил сабзавот бўлса, ундан тайёрланган овқат яна ҳам мазали бўлади. Колхоз раҳбарлари буни яхши билишади. Лекин ҳозиргача бу соҳада қилинаётган ишлар етарли эмас.

Бўстонлиқ районининг колхозлари тоғ этакларида, қир-адрларда жойлашган. Колхозларнинг яйловларини, фермаларини айланган киши чорвадорларнинг унумли меҳнат натижаларини кўриб қувонади. Ана шунга яраша тоғ этакларидаги серҳосил далаларда маккажўхоридан мўл-кўл ҳосил олинса, яна ҳам қувончли бўларди, гўшт, сутни кўпайтиришда етарли озуқа базасига эга бўлишга эришиларди.

ҚУЗИЛАТИШ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТАЯПТИ

Шу кунларда яйловларимизга бир келинг, ажойиб манзарани кўрасиз. Кенг ва чегараси йўқ сойликларда қўйлар ўтлаб юрибди. Қўзичоқларнинг маъраши кишига завқ бағишлайди. Ҳа, меҳнатимизнинг илк самараси қувончли бўлаяпти. Мен колхозимизнинг донгдор, новатор чўпони Ашурмат Эштоевнинг изидан бориб, совлиқларни бир йилда икки марта қўзилатиш, ҳар 100 совлиқдан 260 бошдан қўзи олишга сўз берганман. Аҳдимнинг устидан чиқиш учун астойдил меҳнат қилдим. **Мана, кузги-қишки қўзилатиш кампанияси ҳам бошланди. Шу кунгача 80 совлиқдан 100 бош қўзи олдик.**

Ҳозир кун бир исиб, бир совуб турибди. Шунинг учун янги туғилган қўзилардан кўз-қулоқ бўлиб турмасак, улар нобуд бўлиши мумкин. Янги туғилган қўзилар онаси билан алоҳида парвариш қилинаяпти. Совуқ қаттиқ бўлган кунлари қўйларни қўрада боқаяпмиз. Бунинг учун ем-хашагимиз етарли.

Совлиқлар қўзилагандан сўнг уларни яйловда ўтлатиш билан бирга қўшимча ем-хашак ҳам берамиз. Ҳар бир совлиққа кунига 2 килограммдан хашак, 2—3 килограммдан силос, 200 граммдан комбикорм берилаяпти. Шундай қилсак совлиқларнинг сути камаймайди, қўзилар она сутига тўйиб, соғлом ва дуркун бўлиб ўсади.

Ўртоқ Уразимбет ШЕРТОЕВ.

Мен беш йилдан буён чўпонлик қиламан. Шу йиллар ичида озми-кўпми тажриба орттирдим. Ҳамма гап шундаки, янги туғилган қўзилар ўз онасидан адаштириб қўйилмаса, уларнинг эмишидан хабардор бўлиб турилса, тез етилади, жуни ҳам майин бўлиб ўсади. Бу соҳада устозимиз Ашурмат аканинг тажрибаси бизга ўрнак бўлаяпти. Биз у билан вақти-вақтида учрашиб, тажриба алмашиб турамиз.

— Совлиқлардан эгиз қўзи оламан десанг уни доимо семиртириб боқ, сўнгра бир яйловда узоқ ушлаб қолма, тез-тез жойини алмаштириб тур — деб насиҳат қилади у.

Ҳақиқатан ҳам қўйчиликда шу сингари оддий қоидаларга амал қилиш керак.

Қўйлардан жун қирқиб олишни ҳам йилдан-йилга кўпайтираяпмиз. Ўтган йили ҳар бир қўйдан 3,5 килограммдан жун қирқиб олинган эди. Бу йил давлатга топширган жунларимиз жамлаб кўрилганда ҳар бир қўйга салкам 4 килограммданга тўғри келди.

Отаримизда 350 совлиқ бор. Бу совлиқларни янги йилгача қўзилатиб бўламиз. Ёз ойида шу совлиқларнинг ҳар 100 тасидан 143 бошдан қўзи олинган эди. Биз қишда олинган қўзиларни омон-эсон сақлаб қолиб, ҳар 100 бош совлиқдан 260 бош қўзи оламиз, деган сўзимизнинг устидан албатта чиқамиз.

Уразимбет ШЕРТОЕВ,
«Қизил ту» колхозининг чўпони.

(Саҳифа редакциянинг илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлимининг ходимлари томонидан уюштирилди).

УНУТИЛМАС ТААССУРОТЛАР

Ёши анчага бориб қолганига қарамай ҳали тетик, тўладан келган, маъноли кўзлари ҳамиша табассум билан боқиб турадиган, ширин сўз бу кексани заводда танимайдиган одам йўқ. У 34 йилдан буён мана шу корхонада ишлайди. Федор Никитович ўзининг кўп йиллик меҳнат фаолияти даврида турмушнинг аччиқ-чучугини тотиб кўрган, кўпгина тарихий воқеаларнинг гувоҳи бўлган. Шодликларга шерик, оғир юкларга елкадош бўлди бу кекса.

Суяги меҳнатда қотган Федор амакини корхонада ҳамма ғоят ҳурмат қилади, уни ишчилар, айниқса ёшлар, устоз деб билишади. Ватан унинг кўп йиллик хизматларини муносиб тақдирлаб, кўксига Ленин ордени тақди. Ўртоқ Пронин КПСС XXII съездига делегат бўлиб қатнашди. У, Москвадан жонажон заводига қайтиб келгач, съезддан олган таассуротларини ҳамкасб дўстлари билан ўртоқлашди.

— Мен Москвада бир неча марта бўлганман, — деди у. — Лекин бу галги бўлишим менда, айниқса, бой таассурот қолдирди. Энг қувончлиси шуки, мен бу гал Москвага съезд делегати сифатида бордим, Ватанимизнинг энг яхши ўғил-қизлари қатори мамлакатимизда коммунизм қуриш истиқболларини белгилаб берган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги Программасини қабул қилишда иштирок этдим, Съезд таассуротлари шунчалик кўпки, қаердан бошлашни ҳам билмай турибман.

— Батафсил сўзлайверинг, Федор Никитович, тинглаймиз, — дейишди ишчилар.

— Кремлдаги муҳташам Съездлар саройи бизга жуда ёқди. Деворлари мармар ва ойнадан ишланган бу улуғ бинога қанча суқланиб боқсанг ҳам тўймайсан! 6 минг киши сиғадиган мажлислар зали бор. Унинг ичи шунчалик ёруғ, нурафшонки, делегатлар бу бинони коммунизм биноси, ичидаги ёруғлик — нурни коммунизм нури, шу бинода ўтган съездни эса коммунизм қурувчилар съезди деб атадилар.

Тўпланганлар Федор Никитовичга фахрланиш туйғуси билан тикилган ва унинг сўзларини зўр диққат-эътибор билан тинглар эдилар.

— Съездда кўрилган масалалар, қабул қилинган қарорлар сизларга маълум: радиодан эшитиб, газетадан ўқигансиз, албатта.

— Ўқидик, ўқидик. Яна сўзлайверинг, Федор Никитович. Кўрганларингизнинг ҳаммасини айтинг, — деган овозлар эшитилди.

— Ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг докладларини тинглар эканмиз, коммунизмнинг нурли чўққилари кўз ўнгимизда намоён бўлди. Бутун съезд давомида марксизм-ленинизм таълимотининг тантанаси ҳукм сурди. Съезднинг улуғ хизматларидан бири шу бўлдики, унда партия XX съездидан кейин Марказий Комитетни ленинча йўлдан тойдиришга уринган, антипартиявий группа батамом қораланиб, ғоявий жиҳатдан узил-кесил тор-мор келтирилди.

Бу группанинг кирдикорлари съезд минбаридан туриб ҳар қачонгидан кўра батафсилроқ, конкрет фактлар асосида очиб ташланди. Шахсга сиғинишнинг давлатга, партияга жуда қимматга тушган зарарли оқибатлари шу воқеаларнинг гувоҳи бўлган делегатлар томонидан ҳамда ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг якунловчи сўзида ленинча принципиаллик билан қораланди. Съезд Марказий Комитетнинг антипартиявий группага қарши, шахсга сиғиниш ва унинг оқибатларини тугатиш соҳасидаги изчил курашини якдиллик билан маъқуллади.

— Биз ҳам маъқуллаймиз, — дейишди ишчилар.

— Партия мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш режаларини чизиб беракан, — деди Федор Никитович Пронин, — бу вазифани амалга ошириш учун 20 йиллик муддат белгилади. Коммунизм ўз-ўзидан барпо бўлмайди. Уни биз, совет кишилари, ўз кучимиз, ақлимиз ва идрокимиз билан қурамиз. Биз қанчалик яхшироқ, унумлироқ ишласак инсониятнинг асрий орзуси — коммунизмга тобора яқинроқ борамиз!

Ўртоқ Пронин сўзини тугатмоқчи эди, атрофдагилар ўзларини қизиқтирувчи турли хил саволлар бера бошладилар. Ишчилардан бири делегатлар бўш вақтларида нима билан шуғулланганликларини сўради.

Съезд делегати пойтахтнинг диққатга сазовор жойларини, Кремлдаги қадимий ёдгорликларни, Владимир Ильич Лениннинг квартирасини ва мавзолейини кўрганлигини айтади.

Суҳбат темаси корхона ҳаётига кўчади.

Федор Никитович аъзо бўлган коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Николай Зазулов бригаданинг меҳнат зафарлари ҳақида делегатга гапириб берди.

— Сиз Москвага жўнаган кунингиздан кейин сал ўтмай, — дейди у, — бригадамиз съезд шарафига пландагидан ташқари иккита дизелни ремонт қилиб бериш ҳақидаги ваъдасини бажариб, рапорт берди. Биз съезд кунларида қўшимча равишда яна битта дизелни ремонтдан чиқардик. Йил охиригача нормадагидан ташқари иккита дизелни сифатли ремонт қилиб бериш юзасидан янги мажбурият олдик.

Биргина бу бригада эмас, балки бутун завод коллективи ажойиб меҳнат ғалабаларини қўлга киритди. Завод бўйича ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ўн ойлик плани 102,4 процент адо этилди. Шу давр ичида пландагидан ташқари 6 та дизель, битта пассажир вагони сифатли ремонт қилинди. Ҳозир коллектив йиллик планни 25 декабргача бажариш юзасидан мажбурият олиб ишлаётир. КПСС XXII съездининг тарихий қарорлари уларни янги-янги меҳнат зафарлари сари руҳлантирмоқда.

Т. МИРҲОДИЕВ,
Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи.

Суратда: КПСС XXII съездининг делегати ўртоқ Ф. Н. Пронин съезд таассуротларини ишчиларга сўзлаб бераётир.

М. Комлев фотоси.

Область касаба союз активининг йиғилиши

Яқинда тўқимачилар Маданият саройида Тошкент область касаба союз активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Тошкент область касаба союзлари Советининг раиси И. Р. Раҳматов жаҳон касаба союзлари федерациясининг фаолияти ва яқинда Москвада очиладиган жаҳон касаба союзлари бешинчи конгресси тўғрисида доклад қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан маданият ходимлари касаба союзи Тошкент область комитетининг раиси У. Кенжаев, «Ташсельмаш» заводининг ишчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони П. Удалова, тўқимачилик комбинати 3- йигирув фабрикаси цех комитетининг раиси Архангельская ўртоқлар ўзлари ишлаётган корхона ва ташкилотларда партия XXII съезди материалларидан руҳланган ишчилар социалистик мусобақани ҳар томонлама қизитиб юборганликлари ҳақида тўлқинланиб гапирдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар конгресснинг жаҳон миқёсида катта аҳамиятга эга бўлажагини, жаҳон касаба союзлари сафларини янада жипслаштиришини алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

Ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги музокараларга доир
СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Совет ҳукумати ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласига бағишланган музокаралар Женевада яна бошлаб юборилганлиги муносабати билан баёнот берди.

Баёнотда айтиладики, Совет ҳукумати ёппасига ва батамом қуролсизланиш ишини қатъият ва изчиллик билан қаттиқ туриб ҳимоя қилиб келмоқда. Тарихий тараққиётнинг бутун бориши планетамиз халқлари олдига ана шу вазифани қўйди. Бизнинг давримизда, яъни давлатлар вайронгарчилик ва қирғинлик келтирувчи даҳшатли воситаларга эга бўлган бир замонда ҳозир яшаб турган ва келажакдаги авлодларнинг ҳаёти ҳамда хотиржамлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш ёппасига ва батамом қуролсизланиш билан узвий равишда боғлангандир. Ҳозир инсониятнинг бутун ҳарбий машинани бузиб ташлаш ҳамда жаҳонни армиялар ва қурол-яроғлардан холи этишдан бўлак чораси қолмади. Акс ҳолда ракета-ядро урушининг фалокатли қуюни халқлар бошига ёғилиши ва ўшанда айрим шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган пунктлар бир неча минут ичида ер юзидан тамомила супурилиб кетибгина қолмай, балки бутун — бутун мамлакатлар вайрон қилиниши мумкин.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съезди ҳозирги халқаро вазиятнинг хусусиятларини ҳар томонлама анализ қилиб, бизнинг давримизда тинчликни сақлаб қолиш — амалга оширса бўладиган реал вазифа эканлигини ғоят ишонарли тарзда исботлаб берди.

Ғарб давлатлари дейди Совет ҳукумати, башарти, ишни ўз-ўзларини йўқ қилиб ташлашга олиб бориш ниятида бўлмасалар, эртами-кечми ёппасига ва батамом қуролсизланишга рози бўлишга мажбур бўладилар.

Асосий мақсад бўлган ёппасига ва батамом қуролсизланишга эришиш учун зўр бериб ҳаракат қилаётган Совет ҳукумати шу мақсадга етишни енгиллаштира оладиган ҳамма воситалар, ҳамма имкониятлардан максимал фойдаланиш зарур деб ҳисоблайди. Совет ҳукумати худди шу нарсага амал қилиб, ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласига бағишланган музокараларни яна бошлаб юборишга розилик берди ва Женевага ўз вакилини юбориб, шу масала устида Ғарб давлатларининг вакиллари билан бир битимга келиш учун яна бир марта ҳаракат қилиб кўриш ҳақида унга кўрсатма берди.

Совет ҳукумати шундай хулосага келдики, деб таъкидланади сўнгра баёнотда, ҳозир ядро синовларини тўхтатиш масаласига янгича ёндошмоқ керак, токи ўтмишда битимга келиш йўлида пайдо бўлган қийинчиликлар ва тўсқинликларга ўрин бўлмасин. Совет ҳукумати Ғарб давлатлари ҳукуматларининг муҳокамасига қуйидаги таклифни ҳавола қилади: **атмосферада, сув остида ва космик фазода,** яъни контролни амалга ошириш бирон-бир жиддий техника қийинчиликлари билан боғлиқ бўлмаган соҳаларда **ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисида** ҳозирдаёқ **тегишли битим тузмоқ керак.** Ер ости муҳитидаги ядро қуроли синовларига келганда, Совет ҳукуматининг фикрича шуни айтиш керакки, ер ости портлатишлари устидан ўрнатиладиган контроль системасини ёппасига ва батамом қуролсизланиш программасининг амалга оширилиши устидан ўрнатиладиган халқаро контроль системасининг таркибий қисми деб келишиб олгунга қадар бундай синовларни ўтказмаслик мажбуриятини давлатлар ўз зиммаларига олишлари лозим.

Ядро синовларини тўхтатиш масаласини ҳал қилишнинг Совет Иттифоқи таклиф қилаётган йўли инсониятни барча ядро портлатишларидан дарҳол халос этишга имкон беради ҳамда айни замонда биронта ҳам давлатнинг устун даражадаги мавқеини таъминламайди ва давлатларнинг миллий хавфсизлигини таъминлашга путур етказмайди. Ядро қуролига эга бўлган давлатлар музокаралар давом этиб турган вақтда ҳеч қандай ядро синовлари ўтказмаслик тўғрисида келишиб олсалар, бу нарса Женевадаги музокараларнинг муваффақиятли ўтишига шак-шубҳасиз ёрдам берган бўлур эди.

Совет ҳукумати шунингдек ҳозирги вақтда ядро қуроли синовларини тўхтатиш ҳақидаги музокараларга Францияни жалб этиш пайти келди, деб ҳисоблайди. Ғарб давлатларининг икки ёқлама олиб бораётган найрангига, яъни НАТОнинг бир хил аъзолари синовларни тақиқлаш тўғрисида музокаралар олиб бораётган бир пайтда, унинг бошқа аъзолари ўз иттифоқчиларининг индамасдан далда бериши билан ядро бомбаларини портлатишни, бу қуролни такомиллаштиришни, НАТО блокининг ҳарбий потенциалини кучайтиришни давом эттиришига чек қўймоқ керак.

Совет ҳукумати Женевада бошланаётган музокараларни амалий йўлга солиб юборишни истаб ядро ва термо-ядро қуроли синовларини тўхтатиш ҳақидаги битим проектини тайёрлади, бу проектни Ғарб давлатларининг муҳокамасига ҳавола қилмоқда.

Баёнотнинг охирида бундай дейилади:

Совет ҳукумати ишонч билдирадики, ўзи ҳавола қилаётган таклифлар ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисида тезроқ бир битимга келиш учун реал имконият очиб беради ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланиш проблемасини ҳал қилмоқ учун қулай вазият вужудга келтиришга халқаро кескинликнинг юмшатилишига ва тинчликнинг мустаҳкамланишига ёрдам беради.

Ядро ва термо-ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги битим проекти Совет ҳукуматининг баёнотига илова қилинади. (ТАСС).

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР Ташқи ишлар министрлиги 27 ноябрда АҚШнинг Москвадаги элчихонасига қуйидаги баёнотни берди:

«СССР Ташқи ишлар министрлиги АҚШ нинг СССРдаги элчихонасининг эътиборини тубандагиларга жалб этиб ўтишни зарур деб ҳисоблайди:

Германия Федератив Республикасининг туристлари — 1910 йилда туғилган Адольф Вернер ва 1916 йилда туғилган Ҳермина Вернер автомашинада Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳат қилиб юрган вақтларида разведка маълумотлари тўплаш билан шуғулланганликлари компетентли совет органлари томонидан аниқланди.

Эр-хотин Вернерлар шу йил 2 сентябрда Киев яқинида ҳарбий қисм жойлашган районда жиноят устида қўлга тушдилар. Шу билан бирга улардан визуал разведка олиб боришда фойдаланиладиган техника воситалари ҳамда махфий белгилар билан хат ёзиш воситалари топиб олинди.

Адольф Вернер Америка разведкасининг ходими Ал Жонсон (яна бир оти Бауер) деган кимса томонидан 1960 йил август ойида ёлланганлиги тергов материаллари асосида аниқланди. Вернер Америка разведкасидан Жонсон орқали олинган маблағлар ҳисобига разведка топшириғини бажариш мақсадида СССР га сафар қилиш учун ҳозирлик кўрган.

Шу муносабат билан ва ўзига берилган топшириққа мувофиқ равишда СССР Ташқи ишлар министрлиги Америка разведка органларининг йўл қўйиб бўлмайдиган ишлар қилаётганлигига АҚШнинг СССРдаги элчихонасининг эътиборини жалб этиб ўтади ҳамда АҚШ ҳукумати туризмдан СССР га қарши жосуслик мақсадларида фойдаланишни тўхтатиш учун кескин чоралар кўришини қаттиқ талаб қилади».

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

Уч давлат кенгашига Совет делегацияси келди

ЖЕНЕВА, 28 ноябрь. (ТАСС). Ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги уч давлат кенгашида қатнашиш учун С. К. Царапкин бошчилигида совет делегацияси кеча Женевага келди. Совет делегациясининг бошлиғи СССР делегациясини кутиб олмоқ учун аэродромга келган журналистларнинг бир қанча саволларига жавоб қайтарди.

Буюк Британия ва Америка Қўшма Штатларининг делегациялари Женевага 26 ноябрдаёқ келган эдилар. Ядро қуроллари синовини тўхтатиш тўғрисидаги уч давлат кенгашининг мажлислари бугун Миллатлар саройида Москва вақти билан соат 17-00 да бошланади.

СИЁСИЙ КОМИТЕТДА

НЬЮ-ЙОРК, 28 ноябрь. ТАСС махсус мухбири Н. Туркатенко хабар беради:

Бутун инсониятнинг келажаги — ҳозирги замоннинг асосий проблемасини — қуролсизланиш проблемасини тезроқ ҳал этишга боғлиқдир — БМТ Бош Ассамблеяси XVI сессиясининг Сиёсий Комитетида қуролсизланиш масаласини муҳокама қилиш жараёнида делегатларнинг аксарияти зўр бериб ана шу хулосани айтмоқда. Бу масала устида мунозара бошланганига икки ҳафта бўлай деб қолди. Делегатлар муҳокама қилаётган ҳужжатлар орасида — СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Бош Ассамблеянинг XV сессиясида ўртага қўйган «Ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақидаги шартноманинг асосий қоидалари», халқаро кескинликни юмшатишга, давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга қаратилган ҳамда ёппасига ва батамом қуролсизланишга ёрдам берадиган тадбирлар тўғрисида СССР ҳукуматининг Баёноти, қуролсизланиш ҳақида музокаралар олиб боришнинг келишилган принциплари ҳақида СССР билан АҚШнинг қўшма баёноти ва бошқа ҳужжатлар бор.

Ана шу ҳужжатларни муҳокама қилиш вақтида кўпгина делегациялар совет таклифларига айниқса қизиқиб қарамоқдалар. Совет таклифларида самарали халқаро контроль ўрнатган ҳолда, ёппасига ва батамом қуролсизланишни амалга ошириш соҳасидаги конкрет тадбирлар баён қилиб берилган.

Совет таклифлари, деди Сиёсий Комитетнинг кечаги мажлисида Польша делегати Виневич, ҳозирги вазиятни ҳисобга олувчи жуда кенг кўламдаги пландир. У, қуролсизланиш масаласи ҳақида бундан буён олиб бориладиган музокараларга совет таклифлари негиз бўлмоғи керак, деган фикрни билдирди.

Совет ҳукуматининг ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласига бағишланган музокаралар яна бошлаб юборилганлиги муносабати билан берган баёноти делегатларда жуда катта қизиқиш туғдирди. Бу баёнотни совет делегати Л. И. Менделевич Комитетнинг бугунги мажлисида ўқиб эшиттирди.

Совет ҳукуматининг баёноти деди ўз нутқида Гвинея вакили Диалло Телли, бизга янги умид бахш этмоқда.

Биринчи Комитетнинг кечаги мажлисида Швеция делегати ва чанкайшичи ҳам сўзга чиқди.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

◆ **Совет ҳукуматининг Индонезия ҳукумати ва халқига совғаси сифатида Индонезияда госпиталь қуриб бериш тўғрисида 1960 йил 14 октябрда имзоланган СССР ва Индонезия ҳукуматлари ўртасидаги битимни ривожлантириш юзасидан Индонезияга 65 миллион индонез рупияси миқдорида энг зарур совет товарларини етказиб бериш тўғрисидаги протокол имзоланди. Бу товарларни сотишдан тушган маблағ госпитални қуриш учун фойдаланилади.**

◆ **Генерал де Голлнинг Англияга етиб келиш кунида француз элчихонаси биноси яқинида намойиш бўлди. Намойиш қатнашчилари, французлар Жазоирдаги ўз жиноятларини тўхтатсинлар, деб талаб қилдилар. Намойишчиларнинг плакатларида «Жазоир жазоирликлар ники» деб ёзилган эди.**

◆ **Япония транспорт министрлиги мамлакатдаги саккизта хусусий темир йўлда тарифларни оширишни тасдиқлади. «Асахи» газетасининг хабар беришича, темир йўл тарифларини яқин вақт ичида тахминан яна 30 та хусусий темир йўлда ошириш кўзда тутилади.**

◆ **Буюк Британия қироличаси Елизавета II етти кунлик расмий визит билан Сьерра-Леон республикасининг пойтахти Фритаун шаҳрига келди. Буюк Британия қироличаси Африка мамлакатлари бўйлаб қилаётган ўз сафарида Ганада ва Либерияда бўлди. (ТАСС).**

Сабзавотчиликка чап кўз билан қаралмасин

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги совхозлар бошқармасининг бошлиғи Ж. ХОНАЗАРОВ, Тошкент область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи И. ПОЛВОНОВ ўртоқлар диққатига!

□ □ □

ТИЛГА КИРГАН РАҚАМЛАР

Яқинда Калинин район давлат банкасининг ходимлари совхозларнинг молиявий аҳволи ҳақида қатор-қатор рақамларни чизиб, райоң партия комитетига яна маълумот бердилар ва муҳокама қилиб, чора кўрилишини илтимос қилдилар. Маълумотда бошқа совхозлар қатори «Назарбек» совхози ҳам бу йил давлатга фойда келтириш ўрнига катта зиён келтиргани, етиштирилаётган маҳсулотларнинг таннархи ошиб кетганлиги баён этилган. Чунончи, совхозда бир центнер ғалла етиштириш учун 11 сўм ўрнига 36 сўм 69 тийин сарф этилган. Бошқа маҳсулотларнинг таннархи ҳам шу хилда қиммат. Лекин маълумотда бу ҳолнинг сабаблари кўрсатилмаган.

Ҳозир район раҳбарлари бу маълумотларга асосан совхозларнинг раҳбарларига нисбатан қандай чора кўришни ҳам билмайдилар. Чунки район совхозларидаги ишнинг аҳволи илгари ҳам қайта-қайта муҳокама қилинган. Эски раҳбарлар ўрнига янги раҳбарлар тайинланган. Чунончи, «Назарбек» совхозида уч марта директор ўзгартирилди. Сўнгги маротаба раҳбарларнинг ўзгартирилганига ярим йил бўлгани йўқ. Лекин ҳамон бу совхоз қаддини ростлаб олган эмас.

Рост, сўнгги вақтларда совхозда бир даража ўзгариш нишоналари кўрина бошлади. Масалан, ўтган йилга нисбатан бу йил давлатга 1000 тонна сабзавот, 1000 тонна қовун-тарвуз кўп топширилди. Сотиб олиш учун катта маблағ сарфланаётган уруғларнинг баъзиларини совхозда етиштиришга киришилди. 1000 килограмм қовун-тарвуз, 700 килограмм пиёз уруғи етиштирилди. Уруғ олиш учун карам, пиёз, сабзи экилди. Бу, фақат дастлабки куртак, холос. Ҳали совхозда хўжаликни тиклаш соҳасида жиддий бурилиш бўлгани йўқ. Ҳозирги ўзгаришлар ҳеч кимни қаноатлантира олмайди.

Совхозда ҳозир аҳвол қандай? Ҳосилдорлик ва етиштирилаётган маҳсулот таннархи талабга жавоб берадими? Афсуски, бундай эмас.

«Назарбек» совхозида бу йил ҳам тузилган планда белгиланган натижага эришилмади. Планга қараган киши қувонади, натижага қараган киши хафа бўлади. Планда ҳар гектар ердан 12,6 тоннадан картошка, 18,9 тоннадан сабзавот, 25 тоннадан карам олиш кўзда тутилган. Ҳақиқатда эса ҳар гектар ердан фақат 3,9 тонадан картошка, 12 тоннадан сабзавот ҳосили олинди. Бошқа экинларнинг ҳосилдорлиги ҳам худди шундай паст бўлди.

Тўғри, совхоз пиёз, карам, қовун-тарвуздан фойда қилаяпти. Лекин қолган бошқа ҳамма экинлардан зиён кўраётир. Айрим бригадаларда эса лоақал экилган картошка уруғини қоплайдиган даражада ҳам ҳосил олинмаган.

Совхоздаги ҳосилдорлик ҳозир мана шундай аҳволда. Бу билан, албатта, узоққа бориб бўлмайди. Рақамларга қулоқ солсангиз, бундан ҳам кўпроқ нарсаларни айтиб беради. Совхознинг икки оёқлаб оқсашининг асосий сабаби — ҳосилдорликнинг ниҳоят даражада пастлиги ва маҳсулот таннархининг ошиқлигидир.

СЕМИЗ ПАПКА

Совхоздаги бу аҳвол учун ким айбдор? Фақат совхоз раҳбарларини танқид қилавериш билан иш битадими?

Совхоз раҳбарлари билан суҳбатлашиб қолсангиз, уларнинг ҳасратидан чанг чиқади. Улар «юқори ташкилотлар биздан сабзавот, картошка бер деб талаб қиладилар-у, аммо ишимизнинг тузалишига амалий ёрдам бер десак, чап кўз билан қарайдилар. Пахтачилик совхозларига қараганда сабзавотчилик совхозлари гўё ўгай болага ўхшайди» дейдилар.

Совхоз директори Абдуғани Абдувалиев, партия комитетининг секретари Карим Худойбердиев ўртоқлар совхозда ҳал бўлмай келаётган талай проблемалар борлигини айтдилар.

— Бўлимларда ҳали уй-жой етарли эмас,— дейди ўртоқ Абдувалиев.— Совхоз ташкил бўлганидан бери 35 та уй қурилди. Шунинг учун, айниқса, 3 ва 4-бўлимларда ишчи кучи етишмайди. Совхозимиз энергияга кон Тошкент шаҳрининг биқинида бўлса ҳам, у ҳалигача электрлаштирилмаган. Ёз даврида экинларни суғориш учун сув етишмайди.

Маълум бўлишича, бу ерларда сув танқислигини ҳал қилиш учун 1952 йили «Ромадон» ариғи қазишга киришилган. Лекин бу ариқ ҳалигача битказилмаган. 3-бўлимга 18 километр узунликдаги ариқдан сув келади. Лекин бу ариқ тор бўлганидан сув етмайди. Уни кенгайтириш лозим. Совхознинг 2-бўлими «Ёнариқ»дан сув ичади. Бу ариқ 15 километрга чўзилган. Йилига мана шу ариқни қўл кучи билан тозалаш учун кўплаб маблағ сарфланмоқда. Бу қингир-қийшиқ ариқни машина билан тозалаш имконияти йўқ. Бунинг устига «Ёнариқ» тор бўлгани учун унда секундига 1,5 куб ўрнига борйўғи 0,5 куб сув оқади. Шу сабабли 900 гектар майдондаги экинни қондириб суғориб бўлмайди. Бу йил 319 гектар ердаги экин сувсизликдан қуриб қолди. 3-бўлимдаги 9-ариқдан келадиган сув ҳам етарли бўлмагани учун Кемалов бошлиқ бригадада экилган 21 гектар қовун қуриб кетди.

Агар «Ромадан» ариғи ишга туширилса «Ёнариқни» тозалаш учун ҳар йили қилинадиган харажатлар бўлмасди ва совхоз сув билан тўла таъминланган бўларди. Бу ишлар катта маблағ сарфлашни талаб қилади. Лекин уни ким беради?

— Биз, — дейди совхоз директорининг ўринбосари ўртоқ Эргашев, — бу ҳақда гапирмаган мажлисимиз қолмади. Аммо ҳеч ким арзимизга қулоқ солмайди. Совхоз раҳбарларини олиб ташлаб, бошқасини тайинлаш осон. Аммо бу ишларни бажариш қийин.

Совхознинг ирригация бўйича инженери ўртоқ И. Мазгачев бир қўлтиқ келадиган семиз папкадаги қоғозларни варақлай бошлади. Бу папкага 1957 йилдан бери турли ташкилотларга, шу жумладан область суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ И. Полвоновга, собиқ область совхозлар трестининг директори ўртоқ Иброҳимовга ва бошқа ташкилотларга қатор-қатор ёзилган хатларнинг нусхаси тикиб қўйилган. Хатларда совхозда сув проблемасини ҳал қилиш талаб қилинган.

«Ромадан» ариғини туғаллаш ҳақида бир эмас, уч марта проект тузилган. Бироқ бу талаблардан, бу қайта-қайта тузилган проектлардан сариғ чақалиқ наф бўлмаяпти. Совхозда парник хўжалиги бор. Лекин бу хўжалик ҳали совхоз учун етарли миқдорда кўчат етказиб бераётгани йўқ. Парникда 6000 ўрнига 3500 та ром бор. Парникни ром ва сув билан таъминлаш масаласи ҳамон ҳал бўлмаган. Бу ерда етиштирилаётган кўчатларни «олтин кўчат» деса бўлади. Чунки қишда сув бўлмагани учун парникдаги кўчатлар шаҳардан машина билан сув ташиб суғорилаётир. Буларнинг ҳаммаси юқори ташкилотларга маълум. Аммо, ҳамма талаб ва илтимослар область суғориш системалари бошқармаси ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги совхозлар бошқармасининг папкасида худди қумга қуйилган сувдай йўқ бўлиб кетаяпти. Улардан бирор нидо чиқмаётир.

ЎРТОҚ ШОЁҚУБОВ НИМА ДЕДИ?

Совхознинг янги директори ўртоқ Абдувалиев, 2—3 йилда бу хўжалик қолоқликдан чиқиб, қаддини ростлаб олиши мумкин, деди. Бунга сира шубҳа йўқ. Лекин бунинг учун совхозда юқори ташкилотларга боғлиқ бўлган уй-жой, сув, электрлаштиришдан ташқари, совхознинг ўзига боғлиқ бўлган уруғчилик масаласи ҳал қилиниши ва ишчи кучи проблемаси бартараф этилиши лозим. Кадрлар масаласи ҳал қилиниши, одамларни ташаббус кўрсатиб ишлашга рағбатлантириш керак.

Совхозда сигирлардан кам сут соғиб олинаётир. Бунга юқори ташкилотлар эмас, совхознинг собиқ раҳбарлари айбдор. Чунки ўтган йили 140 бош сигир қисир қолган.

Совхознинг 1-бўлимидаги ўртоқ Тошпўлат Орзиев бошлиқ бригадада эртаги картошканинг ҳар гектаридан 15 тоннадан ҳосил олинди. Лекин ташаббускор, ғайратли, жонкуяр коммунист Орзиев ҳозир совхозда ягона, холос. Унинг бу йилги иш натижаси совхоз ерлари яхши, ҳосилдор эканлигини кўрсатиб турипти. Аммо умуман совхоз бўйича бу йил картошканинг ҳар гектаридан олинган ҳосил 4 тоннага ҳам етмади.

Нега шундай?! Бу ҳақда 4-бўлим бошлиғи коммунист ўртоқ Нишон Шоёқубов бундай деди:

— Бизда ташаббускорлик йўқ. Одамларимиз фақат раҳбарлар нима деса, шуни қилишга ўрганишиб қолган. Бўлим бошлиқларининг мустақил иш олиб боришлари учун тўла шароит яратиш, бўлимларни хўжалик ҳисобига кўчириш зарур. Планлаштиришда, экинларни жойлаштиришда новаторларнинг маслаҳатига қулоқ солиш керак. Биздаги экинларни жойлаштиришни тўғри деб бўлмайди. Совхозимизда ҳосилдорлик паст бўлишининг сабабларидан бири нотўғри планлаштиришдир.

Совхоздаги оддий одамлар билан гаплашсангиз, ана шундай фикрларни айтадилар.

СОВХОЗ НЕГА ЗИЁН КЕЛТИРАЯПТИ?

Ҳисоб-китобларга қараганда, бу йил «Назарбек» совхози қарийб 200 минг сўм зарар кўрар экан. Бунга фақат совхозда ҳосилдорликнинг пастлиги сабаб бўлаяпти, деб айтиб бўлмайди. Шу билан бирга экиладиган экин уруғлари, чорва учун ем-хашак, озуқа совхознинг ўзида етиштирилмаётгани ҳам сабаб бўлаётир.

Бу йил «Назарбек» совхози 164425 сўм 92 тийинга ҳар хил уруғлик ва 42992 сўм 63 тийинга моллар учун озуқа сотиб олган. Тўғри, бу йил совхозда баъзи уруғлар етиштирилди. Бу яхши, албатта. Лекин бу билан уруғлик масаласи ҳал бўлди деб бўлмайди.

— Баъзан, — дейди совхоз директори ўртоқ Абдувалиев, — уруғлик картошканинг килосини 11—14 тийиндан сотиб оламиз. Ўзимиз етиштирган картошкани 7—8 тийиндан сотамиз.

Кўриниб турибтики, бу хўжаликда эшагидан тушови қиммат. Келгуси йилга 900 тонна картошка уруғи керак. Шундан ҳозир 300 тонна картошка бор, холос. Яна 600 тонна картошка сотиб олиниши лозим. Бундай йирик хўжаликда уруғ сотиб олиш билан тирикчилик қилиш қийин. Совхоздаги аҳвол ҳозир мана шундан иборат.

Партиямизнинг XXII съезди коммунизм қуриш Программасини чизиб берди. Аҳолини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан, шу жумладан сабзавот, картошка билан мўл-кўл таъминлаш вазифаси қўйилди. Бироқ «Назарбек» совхози каби совхозлар шаҳар аҳолисини сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш ишига муносиб ҳисса қўшмаяпти.

Яқинда Тошкентда бўлиб ўтган Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон ССР ва Қозоғистон жанубий областлари қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгашида иштирок этган қадрдонимиз ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчев маккажўхори ва сабзавотчиликка эътибор бермаётган раҳбарларни қаттиқ танқид қилди, эндиликда сабзавотчилик ишига ўгай боладек қараб келаётган кишиларнинг хатти-ҳаракатларига йўл қўйиб бўлмаслигини кўрсатди.

Партиямизнинг XXII съезди ҳар бир колхоз ва совхозда етиштирилган пахта ҳосили 25 центнердан кам бўлмаслигини талаб қилди. Сабзавот етиштираётган хўжаликларга ҳам худди шу каби норма ва талаб қўйиш ва бунга эришиш учун зарур чораларни кўриш лозим. Эндиликда бу ишга менсимай, ўгай кўз билан қараш мумкин эмас!

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Д. А. Фурмановнинг туғилганига 70 йил тўлди

Жангчи адиб

М. В. Фрунзе, В. В. Куйбишев, В. И. Чапаев, Д. А. Фурманов сингари ажойиб ҳарбий ва сиёсий ходимлар Қозоғистонда Совет ҳокимиятининг душманларини тор-мор келтиришда катта роль ўйнадилар.

Н. С. ХРУШЧЕВ.

(Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг 40 йиллигига бағишлаб Олмаота шаҳрида ўтказилган тантанали йиғилишда сўзланган нутқдан).

Яқинда мамлакатимизда атоқли совет ёзувчиси, гражданлар урушининг қаҳрамони Дмитрий Андреевич Фурманов туғилган куннинг 70 йиллиги кенг нишонланди.

Дмитрий Андреевич Фурманов Октябрь революцияси йилларида тўқимачилар ўлкаси ҳисобланган Иваново шаҳрида революцион иш олиб боради. У тажрибали революционер-большевиклар билан биргаликда Советлар ишида актив қатнашади, Совет ҳокимияти душманларига қарши курашда бир қўлига қурол, бир қўлига қалам тутиб, жангларда қаҳрамонлик кўрсатади. Фурманов 1918 йилда Коммунистик партия сафига қабул қилинади. У партия номини, ленинизм байроғини баланд кўтариб, ўзининг жанговар-революцион фаолияти билан жангчи солдатлар орасида, армия қисмларида шахсий намуна кўрсатади.

Гражданлар уруши фронтларида Фурмановнинг кўп қиррали жанговар фаолияти бошланади. У Қизил Армия сафида хизматда бўлиб, жанговар ҳарбий масалаларни ҳал этишда, революция душманларига қарши курашда доно сиёсий раҳбар сифатида танилади. Никита Сергеевич Хрушчев Д. А. Фурмановнинг ўша даврдаги хизматларини эсга олиб, уни юқори баҳолади.

Фурманов 1919 йилнинг март ойида партия топшириғи билан 25-Чапаев дивизиясига комиссар бўлиб хизматга боради. У дивизияга келиши биланоқ жангчиларнинг ҳарбий-сиёсий тайёргарлигини оширишда ўзига топширилган вазифани шараф билан бажара бошлайди. Мураккаб характерли комдив В. И. Чапаев ёнида туриб, вақти келганда ундан ўрганиб ва вақти келганда унга ўргатиб, дивизия шахсий составининг жанговар қобилиятини оширишда катта хизматлар кўрсатади. У дивизияда сиёсий бўлим билан бирга янги партия ячейкалари, кўчма кутубхоналар, саводсизликни тугатиш курслари ташкил этади.

1919 йилнинг август ойида Фурманов Чапаев дивизиясидан чақириб олиниб, Туркистон фронтининг сиёсий бўлими ихтиёрига ишга юборилади. Д. А. Фурманов аввал Туркистон сиёсий бўлимининг бошлиғи бўлиб ишлайди. Сўнг Семиречьеда Реввоенсовет вакили, Азов денгизи қирғоқларида қизил десант комиссари, ундан кейин Кубань армиясида сиёсий бўлим бошлиғи вазифаларида ишлайди. У қаерда бўлмасин, мураккаб вазиятни аниқ ўрганиб, ғалабани қўлга киритишда дадил ҳаракат қилиши билан кишилар орасида катта ҳурмат қозонади.

Д. А. Фурманов гражданлар уруши фронтларида ҳарбий операцияларга бошчилик қилган бир пайтда, ёш Совет давлатини мустаҳкамлаш учун душманларга қарши қаҳрамонона кураш олиб борган Қизил Армия жангчилари ҳақида бадиий асарлар ёзишга киришади. Совет кишиларининг мислсиз қаҳрамонликлари жангчи адибнинг илҳомига қанот бағишлайди.

1922 йили Фурмановнинг «Қизил десант» повести босилиб чиқади. Бир йилдан кейин унинг «Чапаев» романи китобхонларга тақдим этилади. Бу роман ёш адибга катта шуҳрат келтиради.

Д. А. Фурманов Туркистон фронтида бўлган вақтларида тўплаган материаллари ва шахсий кузатишлари асосида 1925 йилда «Исён» романини ёзади. Бу роман ҳам китобхонлар орасига тез тарқалади.

Фурмановнинг «Қизил десант», «Чапаев», «Исён» китоблари гражданлар уруши ҳақидаги йирик адабий полотнолардир. Талантли адиб ўзининг бу асарларида совет кишиларининг ўз она-Ватанини ички ва ташқи душманлардан ҳимоя қилиш учун олиб борган қаҳрамонона курашлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Китобхонлар «Чапаев» романидаги комдив Чапаев ва комиссар Кличков образларини, шунингдек бошқа ижобий образларни севиб қолганлар. Автор ўз асаридаги бу ажойиб қаҳрамонлар орқали гражданлар уруши йилларидаги ватанпарвар совет кишиларининг унутилмас ёрқин образларини яратган. Катта талант эгаси бўлган Фурманов ўз асарларини ўзи тўплаган муҳим материаллар асосида юксак бадиий маҳорат билан содда, ёрқин тилда тасвирлаб бера олган. Фурмановнинг ўзбек тилига таржима қилинган романлари республикамиз китобхонлари орасида ҳам севилиб ўқиб келинмоқда.

Атоқли совет адиби, гражданлар урушининг қаҳрамони Дмитрий Андреевич Фурмановнинг ҳаёти, революцион ва адабий фаолияти, шунингдек унинг бадиий асарлари совет кишиларини коммунистик руҳда, она-Ватанга чексиз садоқат руҳида тарбиялашда катта ёрдам беради. Атоқли адибнинг бой ижодий маҳсулоти кўпмиллатли совет адабиётининг қимматли дурдоналари бўлиб хизмат қилади.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

ЯШАСИН ҚАҲРАМОН КУБА ЁШЛАРИ, ВИВА!

27 ноябрда Ўзбекистон пойтахти кубалик йигит ва қизлардан катта бир группасини ўз бағрига олди. Улар бир йил давомида Тошкентда тўқимачилик саноати касбларини эгаллайдилар.

Тошкент ёшларининг неча юзлаб вакиллари — ишчи ва хизматчилар, студентлар, ҳунар мактабларининг ўқувчилари меҳмонлар келмасдан анча олдиноқ аэропортга тўпланган эдилар.

Тезучар улкан «ТУ-104» самолёти ерга қўнади. Куба ёшларининг вакиллари — 96 йигит ва қиз трапдан тушиб келади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Профессионал техника таълими бош бошқармасининг бошлиғи Г. И. Инжелевский митингни очади.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Э. Тўхтасинов кубаликларни республика комсомоллари ва барча ёшлари номидан қизғин табриклайди.

5-техника билим юртининг ўқувчиси С. Ортиқов ўз нутқида совет ва Куба халқларининг абадий бузилмас дўстлиги ҳақида гапирди.

Митинг қатнашчилари Куба ёшларининг вакили Эулалио Рафаэль Кастронинг нутқини қизғин кутиб олдилар.

Ёш кубаликлар «26 июль гимни»ни куйладилар.

Митинг тамом бўлди. Меҳмонлар шаҳарга йўл оладилар.

Кубалик ёшлар 30-ҳунар мактабида ўқийдилар. Улар кенг хоналардан иборат янги икки қаватли бинода яшайдилар ва машғулот ўтказадилар.

С. ҚАЛАНДАРОВ (ЎзТАГ мухбири).

Қани, омадингизни синанг-чи...

26 ва 27 ноябрда Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикаси клубида 4-навбат чиқарилган лотерея билетларининг ютуқлар тиражи бўлди. Клуб саҳнасига ўрнатилган барабанлар айланар экан, кетма-кет ютуқлар чиқа бошлади.

Қўлида билет номери 126 ва серияси 35721 бўлган лотерея эгасини энг катта ютуқ — баҳоси 4000 сўмлик «Волга» енгил автомашинаси билан табриклаш мумкин. «Москвич» машинаси эса 032 номерли 32995 сериядаги билетга чиқди. 30 тийинлик лотерея билетига пианино, мотоцикл, телевизор, гилам, тикув машинаси, холодильник, турли маркадаги соатлар ютган «бахтли» билет эгалари ҳам анчагина. Текшириб кўринг-чи, ана шу катта ютуқлардан айримларини келтирамиз. 150 номерли 30336 сериядаги лотерея билетига ЗИЛ — «Москва» холодильниги, 022 номерли 30795 сериядаги лотерея билетига «Москва» маркали тилла соат, 033 номерли 31707 сериядаги лотерея билетига кир ювиш машинаси, 036 номерли 33430 сериядаги лотерея билетига телевизор, 140 номерли 33988 сериядаги лотерея билетига М-61 коляскали мотоцикл, 053 номерли 35656 сериядаги лотерея билетига пианино, 090 номерли 35644 сериядаги лотерея билетига гилам, 144 номерли 35649 сериядаги лотерея билетига қўл машинаси ютуққа чиқди.

Тиражда ҳаммаси бўлиб 600 минг сўмлик пул ва буюм ютуқлари ўйналди.

СПОРТ

МУКОФОТ АРМИЯ ФУТБОЛЧИЛАРИДА

Ўзбекистон футбол федерацияси ўтган йили кўчма мукофот ташкил қилиб, бу мукофот учун ҳар йили мусобақалар ўтказиладиган бўлган эди. Маълумки, 1960 йили бу фахрли мукофотни «Пахтакор» мастерлар командаси қўлга киритган.

Бу йилги мусобақада Тошкент армия спорт клуби футболчилари «Пахтакор» командасини ҳам, самарқандликларни ҳам 1:0 ҳисоби билан ютдилар, спартакчилар билан дуранг (2:2) ўйнаб, Ленинободда «Помир» футболчилари устидан 2:1 ҳисоби билан ғалаба қозондилар.

Шундай қилиб 7 очко тўплаган АСК командаси ЎзССР футбол федерацияси мукофотини қўлга киритди.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАРИМИЗ ИНДОНЕЗИЯГА БОРАДИ

1962 йилда «А» классида қатнашиш ҳуқуқини олган Ўзбекистон терма эрлар волейбол командаси бўлажак мусобақаларга пухта тайёргарлик кўрмоқда. Улар ўз кучларини синаб кўриш мақсадида пойтахтимизга келган Москванинг энг кучли «Буревестник» волейболчилари билан икки марта учрашдилар. Бу учрашувлардан бири 3:1 ва иккинчиси 3:0 ҳисоби билан меҳмонлар фойдасига ҳал бўлди.

Тошкентлик волейболчилар дўстона мусобақалар ўтказиш учун бугун Индонезияга учиб кетадилар. У ерда ўзбек спортчилари уч марта мусобақа ўтказадилар.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

Уртукмок

„АЙТГАНИМГА СОТАМАН!“

Охунбобоев номли колхоздаги 31-магазинга ҳеч йўлингиз тушганми? Тушмаган бўлса, қани юринг, биргалашиб борайлик: мудир Абдулла Мусаевнинг қилмишларини томоша қиламиз. Негаким, уни колхозчилар «ажойиб нусха» деб аташади. Бу одамнинг қўлига тушган кишини алдамаса, ундан юлиб қолмаса, ётиб ухлай олмайдиган одати ҳам бор. Масалан, 750 грамм тузни 1 килограмм деб сотади ва албатта сиздан юлиб қолади.

— Бу кам-ку! — десангиз:

— Тузимиз қуриб қолибди, акаси, — деб илжайиб тураверади. Оқ қанднинг килограммини 1 сўм 20 тийиндан, пахта мойининг килограммини 1 сўм 50 тийиндан пулламаса, кўнгли жойига тушмайди.

— Қиммат сотаяпсиз-ку! — десангиз:

— Бундан арзон сотолмайман, акаси, — деб туриб олади. Боз устига унинг найрангбозлигини айтмайсизми? Яқинда тракторчи Ғулом Обиловнинг рафиқасига 4 килограмм пахта мойи сотди. Аёл ёғни доғ қилиш учун қозонга қўйган эди, ярми сув бўлиб чиқди. Колхозчилар шу ҳақда гап очишган эди, Мусаев:

— Бу йилги ёғлар ўзи шунақанги серсув, ишонмасанглар бошқа магазинлардан сўранглар, — деб тилёғламалик қилди. Бошқа магазинлар текшириб кўрилганда Мусаевнинг қаллоблиги очилиб қолди. Шунда ҳам у бўш келмай, «ростини айтсам, ёғ солинган бочка ёмғирнинг тагида қолган эди» деб туриб олди.

Мусаевнинг ўзи олий маълумотли. ТашГУнинг юридик факультетини битирганман деб керилиб юради. Бизнинг фикримизча, бу одам дипломни юлғичлик қилиш учун олган бўлса керак. Нега десангиз, бир метри 12 сўм 80 тийин турадиган бахмалнинг ҳар метрини Тўқли Эштоевга 20 сўмдан, Абдулла Олимов, Турсунбой Бўтаевларга 21—22 сўмдан пуллаган ҳам мана шу «азамат»нинг ўзи бўлди-да. Мусаев буларга ҳам қаноат ҳосил қилмади, текин томоқ тан яйратар деб, баҳоси 59 сўм 50 тийин турадиган «Тула» тикув машинасининг ҳар бирини Сайфулла Усмонов, Элбой Ҳолбоев, Ўсар Пардаевларга 85—90 сўмдан пуллаб юборди. Саид Сулаймонов магазинда тикув машинаси сотилаётганини эшитиб югуриб келган эди:

— Хўш, неча сўм берасиз? — деди Мусаев.

— Нархи қанча бўлса, шунча берамизда...

— 100 сўмдан камига бўлмайди!

— Ҳеч бўлмаса 70 сўм берай?

— Йўқ, айтганимга сотаман, бўлгани 100 сўм, — узил-кесил қилиб деди Мусаев.

Хуллас, Мусаев деганлари ана шунақанги одам. Райпо раиси Абдулла Султонов бунга нима дер экан?

Б. РИХСИЕВ,
Р. МАДАТОВ,
Бўка району.

ГАПНИНГ ҚАЙМОҒИ ЧИҚДИ

Эшитмадим деманглар, гапнинг қаймоғи чиқди,
Баъзиларнинг бозорга ҳар кун оёғи чиқди.
Қўю-қўзи етаклаб, қўлда таёғи чиқди,
Тарвуз, қовун кўтариб, уруғ-аймоғи чиқди.

Бўлса эди андиша қилармиди шу ишни?
Пусиб ўтар пилдираб, каклик каби юриши,
Оғрир бели кўрганда даладаги юмушни,
Кеча эди меҳмонда яна қаёғи чиқди.

Термас қайси ноинсоф ошу нонку пахтамиз,
Дўппи, рўмол, кўйлак, шим ва чопонку пахтамиз,
Кўзларга нур, танларга куч-дармонку пахтамиз,
Кимки бўлса мунофиқ, охир чатоғи чиқди.

Қ. МУҲАММАДЖОН.

Шаҳар четидаги маршрутларда қатновчи автобусларнинг айрим кондукторлари йўловчиларга билет бермасдан пулини йиғиб олиш пайида бўлиб, машиналарга ҳаддан ташқари кўп одам оладилар.

Кондуктор: — Ҳой тўхта! Ўзим қолиб кетдимку!

РАИСИМИЗНИ ЙЎҚОТИБ ҚЎЙДИК

Бундан бир неча йил илгари бизнинг маҳалламиз ўзининг озода ва ободлиги, оммавий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйганлиги, тарбияни ҳар жиҳатдан кучайтириб юборганлиги билан бутун районга ном чиқарган эди.

Нима бўлди-ю, И. Шарипова маҳалла комитетига раис бўлиб қолди ва... тамом, илгариги ишлардан ном-нишон ҳам қолмади. Фақат маҳалланинг саводсиз секретари А. Зокиров аҳён-аҳёнда «қалам ҳақи» йиғиб туради, холос.

Аста-секин кишилар маҳалланинг раиси ким, идораси қаердалигини ҳам унутиб юборишди. Чунки раис Шарипова бир неча ойлардан буён қорасини кўрсатмай қўйган. Эҳтимол у бошқа жойга кўчиб, раисликдан аллақачон воз кечгандир.

Кимдаким Шарипова ҳақида бирор хабар эшитган бўлса, ёки унинг ўзини кўрган бўлса, қуйидаги адресга маълум қилишини бутун маҳалла номидан илтимос қиламиз: Октябрь район Бобожонов маҳалла комитетининг идораси.

Қ. ИКРОМОВ.

„Қўл ёғ бўладику“

Шаҳримизнинг кўпгина жойларида «Ташмясокомбинат»га қарашли аравачаларда пирожка сотилади. Қайси арава ёнига борманг, тахминан мана бундай мунозарага дуч келасиз:

Харидор: — қоғозга ўраб беринг, амаки.

Сотувчи: — бизда қоғоз бўлмайди.

Харидор: — ие, қўл ёғ бўладику.

Сотувчи: — рўмолчани очинг бўлмаса, рўмолчани!

Харидор: — рўмолчам йўқ бўлсачи?

Сотувчи: — келинг энди, қўлингизни ялаб оларсиз...

Хуллас, харидор ҳар қанча уринмасин, барибир, қоғоз ололмайди. Сўнгги пайтларда юқори ташкилотлар томонидан 32 марта ёзма ва оғзаки кўрсатма берилди. Лекин «Мясокомбинат» раҳбарлари «пирожка ейдиган одам қоғозини олиб юрсин» деб жавоб қайтармоқдалар. Билмадик, бу раҳбарлар қачонгача гигиена қоидаларини бузиб, меҳнаткашларга ҳурматсизлик қилар эканлар?

В. МУСАЕВ, пенсионер.

— Ўзиям, сизга қуйиб қўйгандай, тағин ярашганини айтмайсизми?

А. Ҳолиқов чизган расмлар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

В. КОМАРОВ, В. ШРЕЙБЕРГ.

Дайди частота

Олинган хабар қисқагина эди: «...— номерли почта яшиги институтининг 15-лабораториясидаги эксперименталь радиоустановкадан махфий блок йўқолибди». Полковник Соболев дарҳол воқеа содир бўлган муассасага жўнаб кетди.

Шунга ўхшаш бир неча ишларни муваффақият билан якунлагани учун Павел Александровичга фан билан боғлиқ ишларни топширадиган бўлиб қолишди. Шу сабабли касбдош ўртоқлари полковникни ҳазиллашиб «академик» дейишарди. Шуни ҳам айтиш кераккн, ўртоқларининг бу ҳазили Павел Александровичга ёқарди.

..., 15- лабораторияда Соболевни усти-боши ғижимланиб кетган, новчадан келган қотма бир киши қарши олди. Унинг эгнидаги костюми янги бўлса ҳам, лекин енгининг у ер бу ери куйган: ҳой-наҳой паяльник тегиб куйган бўлса керак. Кўзойнагининг бир ёқ ойнаси чатнаб кетган.

«Ишчан одам кўринади. Ўзига унчалик қарамас экан», — хаёлидан ўтказди полковник.

— Иван Иванович Максимов, — деб ўзини таништирди у Соболевга қўлини чўзаркан. — Биласизми, менга сиздан узр сўрашга тўғри келадиганга ўхшайди. Сизни бекордан-бекорга овора қилдик шекилли.

— Мени бекордан-бекорга овора қилишларини жуда яхши кўраман, — деди полковник жилмайиб. — Демак, тинчлик экан-да... Биласизми жойларда ёнғин қанча кам бўлса, ўт ўчирувчиларга мукофот беришади. Демак, бу профилактика ишининг яхши йўлга қўйилганини кўрсатади.

— Хуллас, янглишиб безовта қилибмиз, — деди Максимов ўнғайсизланиб.

— Лекин, ҳарҳолда, — деб таъкидлади Соболев. — менга махфий блокнинг йўқолганини хабар қилишди.

— Ҳамма гап шундаки, ўша блок соғ-саломат, жойида турибди!

— Кечирасиз, ҳарҳолда нимадир йўқолганми? Келинг, шуни аниқлаб олайлик.

Максимов чатнаган кўз ойнаги орқали Соболевга қараб қўйди.

— Сизга айтсам, биз локаторнинг янги системаси устида ишламоқдамиз. Эшитган бўлсангиз керак, бу прибор ҳар хил предметларни масофадан туриб аниқлайди.

— Аниқроғи — ҳарбий объектларни демоқчимисиз? — сўради Соболев.

— Хўп, сизнингча бўлсин: ҳарбий объектларни дейлик... Хўш, приборимиз радио тўлқинлар орқали акс этган объектларнинг қаерда ўрнашгани тўғрисида маълумотлар олишга ёрдам беради. Тушунаяпсизми?

— Хабарим бор, — деди Соболев, — прибор радио-энергия импульсларини юборади, тўлқинлар объект сатҳида акс этиб қайтгач, приёмник орқали тутиб олинади. Радиотўлқиннинг объектга етиб бориб, яна қайтиб келгунича ўтган вақтга қараб, орадаги масофа аниқланади... Шундайми?

— Худди, шундай! — Максимовнинг чеҳраси анча ёришиб кетди. — Хўп, бўлмаса давом этамиз... Эфирнинг турли-туман радио тўлқинлар билан тўлиб-тошганини биласиз. Бундай тўлқинларни миллионлаб радиостанциялар, ҳатто Қуёш ва энг узоқдаги осмон жисмлари ҳам юбориб туради. Қисқаси, эфир биз учун тўсиқлар денгизи деган сўз, — у хаёлга чўмиб бироз жим турди. Афтидан гапини давом эттириш учун соддароқ сўз қидираётганга ўхшарди.

— Биламан, биламан, — деди Павел Александрович жилмайиб. — Яқинда пилесоснинг муҳофаза конденсаторини мен ўзим алмаштирдим...

— Бироқ, ҳамма ҳам шунақа онгли эмас-да, — деди Максимов кулимсираб. — Баъзан эфирни атайин лойқатиб, тўсиқлар юборишади. Ана шу тўсиқлар орасига яшириб, ёвуз ниятли кишилар биз тарафга учар объектларини жўнатишади. Сиз билан биз ана шу объектларни аниқлашимиз керак. Хўш, бундай шароитда нима қилиш керак? Бу ўринда махсус принцип — дайди частоталарни импульс билан тўлдириш принципини қўлланиш керак. Бизнинг локаторимиз томонидан юбориладиган ва қабул қилинадиган радиотўлқинлар доимий равишда узунлигини ўзгартириб туриши мумкин. Бунда передатчик ва приёмникни синхронлаштирадиган махсус система ёрдамида локаторнинг нормал ишлаши таъминланиб туради. Бу ўринда ҳеч қандай тўсиқнинг хавфи бўлмайди. Чунки душман бизни қайси тўлқинда адаштиришини била олмайди. Фараз қилингки, сиз ўз радиоприёмнигингизда бир сўзи узун тўлқинли диапазонда, кейингиси ультра қисқа тўлқинда, учинчи сўзи эса, айтайлик, ўрта тўлқинда берилган эшиттиришни тингламоқчисиз. Лекин ҳарчанд уринганингиз билан ҳеч нарса чиқара олмайсиз. Бизнинг локаторимизда эса бунинг иложи осон. Бизда тўлқиннинг узунлигини махсус блок бошқариб туради. Бу блок бир вақтнинг ўзида қабул қилиш устройствосини синхронлаштиради. устройство эса бир лаҳзада настройкани ўзгартириб, тўсиқлар океанидан сигналнинг қайтишини қидириб топади. Ҳар қанақа тўсиқлар ишга солинмасин, бундай локатордан қочиб қутилиб бўлмайди. Хўш бунга нима дейсиз?

— Ҳа, ҳа... Тушуняпман, — деди Соболев бошини чайқаб. — Ҳақиқатан жуда усталик қилинган! — Қўшиб қўйди у.

— Бўлмасамчи! — Максимовнинг овозида мағрурлик оҳанги сезилиб турарди. — Хўш, мен сизга айтсам ана шу блокни мен олдинига йўқолибди деб ўйлаган эдим. Аммо у ҳеч қаерга кетмаган экан... Фақат бошқасининг ўрнига туриб қолибди. Бу кимнингдир қўпол ҳазили бўлса керак.

— Менга қаранг, бу нодир установкага хоҳлаган одам яқинлашиб, ана шундай «ҳазил» қилаверадими? Ҳар ҳолда бошқа блок йўқолганми?

— Униси резервдаги блок, биз уни топамиз! Ўзиям чала блок эди, — деди Максимов қўлини силтаб. — Бунинг учун бош қотиришнинг кераги йўқ...

— Топилса яхши бўлади — полковник бир лаҳза сукутга толди. — Ҳар ҳолда, мен Сизнинг ўша блокларингизни бир кўрсам дейман. Шундай қилсам, кўнгил ғашлиги балки ёзилар...

Максимов елкаларини учириб қўйди-да, Соболевни қўшни хонага бошлади. Бу хонада полковник бир-бири билан чандиб ташланган турли рангдаги симлар ва аллақандай приборларга дуч келди.

— Мана, бизнинг установка, — деди Максимов такаллуф билан, қандайдир симни тўғрилаб қўяркан. — Мана буниси ҳалиги айтган блоким.

Полковник блокни кўздан кечирди. Унинг қаршисида конденсатор, қаршилик кўрсатувчи, чала ўтказгич элементлардан иборат жуда ҳам кичкина деталлардан тузилган ғоят мураккаб конструкция турарди: унинг кўриниши жажжигина.

— Ҳалиги, резервдаги блокнинг кўриниши қанақа эди? сўради у.

— Худди шунга ўхшарди, — жавоб берди Максимов, — ташқи кўринишидан иккала блок ҳам бир хилда. Шунинг учун ҳам биз олдинига қайси бирининг йўқолганини билолмай янглишдик.

— Дарвоқе... Бу ерда кишининг боши айланиб қолиши хеч гап эмас, — деди Павел Александрович чуваланиб ётган симларни кўздан кечириб. — худди сеҳрнинг ўзи... Блок йўқолганини қачон билиб қолдингиз?

— Бугун эрталаб ишга келгач, мен одатим бўйича дарҳол радиолокатор сигналлари ёзиладиган махсус магнит лентаси системаси ўрнатилган хонага кирдим. Бирдан ёзиш системасининг тўхтаб қолганини билдим. Олдинига мен системанинг бирор ерида контакт бузилган бўлса керак деб ўйладим. Мен шошиб қолдим, олдин симларнинг уланган жойини, пайванларни текшириб кўрдим. Аммо бу ерда содир бўлган сирни кейинроқ пайқадим. Блоклардан бирининг йўқлиги эсимга келибди дейсизми. Мен кўзларимга ишонмадим. Қуруқ панель мени шунчалар эсанкиратиб қўйдики, ҳатто ёнидаги «йўқолган» блокка қараш хаёлимга ҳам келмапти. Сиз бирон марта кўзойнагингизни йўқотганмисиз? Шундай пайтда киши қидиришга тушиб кетади, аммо кўзойнак ўз бурнингда турганини пайқамайсан. — Иван Иванович ойнаси чатнаган кўзойнагини тўғрилаб қўйди. — Шундай воқеа бўлади. Ҳаммани оёққа турғаздим. Сизга ҳам қўнғироқ қилдик... Кейин мен... кўзойнакни ўз бурним устидан топдим.

(ДАВОМИ БОР).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
4-БЕТ, 29 НОЯБРЬ, 1961 ЙИЛ.

Икки фильмга катта мукофот берилди

ЛЕЙПЦИГ. ТАСС мухбири Саввин хабар қилади: Бу ерда ўтказилган ҳужжатли ва қисқа метражли фильмларнинг IV Халқаро фестивали жаҳон кино санъатида йирик воқеа бўлди. Бу фестивалда 44 мамлакат кинематографиясининг вакиллари қатнашдилар. Конкурсга 100 га яқин ҳужжатли, қисқа метражли ва мультипликацион фильмлар тақдим этилган эди.

«Зангори олов кишилари» (режиссёр Р. Григорьев СССР) ва «Кораблнинг туғилиши» (режиссёр Я. Лонники, Польша Халқ Республикаси) номли иккита фильм катта мукофотни бўлишиб олдилар. Бу фильмларда инсоннинг илҳомбахш, яратувчилик меҳнати тўғрисида ҳикоя қилинади.

Телевизор

29 НОЯБРДА

18.30 — **Дарслик саҳифаларидан** (мактаб ўқувчилари учун ўзбек тилида), 18.55 — **Телевизион янгиликлар** (ўзбек тилида), 19.10 — **Коммунизм қуриш улуғ программаси** (КПСС XXII съезди материалларини ўрганувчилар учун ўзбек тилида суҳбат), 19.30 — **Музика луғати саҳифаларидан**, 20.10 — **Телевизион янгиликлар** (рус тилида), 20.25 Здоровье телевизион журнали, 21.05 — **Дераза рамлари ишлаб чиқаришни механизациялаштириш ва автоматлаштириш** (қурилиш фильмлари фестивали), 21.25 — **Биринчи сабоқ** номли болгар киноповести.

30 НОЯБРДА

18.30 — **Спорт кундалиги**, 19.00 — О. Ёқубов **Олма гуллаганда** спектакли (Ҳамза номли Ўзбек академик драма театридан), танаффус вақтларида — **Телевизион янгиликлар ва саноат ходимлари учун эшиттириш** (ўзбек тилида).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/XI да **Боғчасарой фонтани**, 30/XI да **Евгений Онегин**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/XI да **Фурқат**, 30/XI да **Олма гуллаганда**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 2, 3/XII да Ўзбекистон халқ ҳофизи **Маъмуржон Узоқов концертлари**. Касса кундуз соат 2 дан очилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталарининг гастроли**. Кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА 1962 ЙИЛ УЧУН обуна қилиш ДАВОМ ЭТАДИ

ГАЗЕТАЛАР:

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Ўзбекистони сурх», «Ленин байроғи», «Ёш Ленинчи», «Комсомолец Узбекистана», «Ўзбекистон маданияти», «Ленин учқуни», «Пионер Востока», «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда».

ЖУРНАЛЛАР:

«Ўзбекистон коммунисти», «Коммунист Узбекистана», «Партия турмуши», «Партийная жизнь», «Агитатор блокноти», «Блокнот агитатора», «Ўзбекистон», «Ўзбекистон хотин-қизлари», «Муштум», «Маҳаллий матбуот ходимларига ёрдам», «В помощь работникам местной печати», «Гулхан», «Ғунча», «Шарқ юлдузи», «Звезда Востока», «Фан ҳақида суҳбатлар», «Сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон жамиятларининг лекциялари», Рангли плакатлар серияси, Плакат-виставка **«Ислом дини ва унинг синфий моҳияти».**

Обуна «Союзпечать» бўлимларида, алоқа бўлимлари ва конторапарида, шунингдек корхона ва муассасалардаги жамоатчи вакиллар, шаҳар ва қишлоқ почтальонлари томонидан қабул қилинади.

Бирлашган нашриёт, «Союзпечать» республика бўлими.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Бугун ва ҳар куни

СОВЕТ ЦИРКИ УСТАЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛИ

Кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Тошкент шаҳар, Цеховой переулок, 13-уйда турувчи **Виктория Абгаровна Арзумановани**нг Орджоникидзе район, 1 Май кўча, 1-уйда турувчи Аванес Самсонович Абагянцдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

1-Полиграф тупик, 6-уйда турувчи **Джана Абдиязовна Ферштейн**нинг шу уйда турувчи Гера Иосифович Ферштейндан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Ленточная кўча, Йўлчи проезд, 2-тупик, 11-уйда турувчи **Маннон Маликов**нинг Сағбон кўча, 29-тупик, 28-уйда турувчи Нафиса Аҳроровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Чилонзор массив, 22-уй, 13-квартирада турувчи **Клавдия Ивановна Ларченко**нинг Ленинград шаҳар, Лесной проспект, 37-уй, 627-квартирада турувчи Вениамин Семёнович Шеталовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Чимбой кўча, Сағбон массив, 6-уйда турувчи **Мирсобит Мирзаахмедович Мирхўжаев**нинг шу уйда турувчи Моҳира Раҳмоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 29040, 140, Пропаганда бўлими — 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Адабиёт ва санъат бўлими ва Маданият бўлими — 34048, 132, Секретариат 34808, 50, 115. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 135. Хатлар бўлими — 34048, 156. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 01813. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Нашр. В. 1736.